

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Zhodnocení faktorů ovlivňujících daňové příjmy obcí
Evaluation of Factors Influencing Tax Revenues of Municipal Budgets

Student:

Bc. Nikol Konárová

Vedoucí diplomové práce:

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.

Ostrava 2020

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Nikol Konárová**
Studijní program: N6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202T055 Veřejná ekonomika a správa
Téma: **Zhodnocení faktorů ovlivňujících daňové příjmy obcí**
Evaluation of Factors Influencing Tax Revenues of Municipal Budgets

Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Daňové příjmy jako součást hospodaření obcí
 3. Analýza daňových příjmů velikostních kategorií obcí
 4. Zhodnocení působení faktorů daňových příjmů ve velikostních kategoriích obcí
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

BOHÁČ, Radim. *Daňové příjmy veřejných rozpočtů v České republice*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. 329 s. ISBN 978-80-7478-045-5.
PEKOVÁ, J., M. JETMAR a P. TOTH. *Veřejný sektor, teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer, 2019. 783 s. ISBN 978-80-7598-209-4.
ROSEN, Harvey S. and Ted GAYER. *Public finance*. 9th ed. New York: McGraw-Hill Higher Education, 2010. 595 p. ISBN 978-0-07-126788-5.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **doc. Ing. Petr Tománek, CSc.**

Datum zadání: 22.11.2019
Datum odevzdání: 24.04.2020

doc. Ing. Iveta Vrabková, Ph.D.
vedoucí katedry

doc. Ing. Lenka Kauerová, CSc.
proděkanka pro studium
na základě pověření k jednání č.j.
VSB/19/050319/9900 ze dne 24. 9. 2019

Prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.

Přílohy č. 1–12, dané mi k dispozici, jsem samostatně doplnila.

V Ostravě dne 15. 5. 2020

Nikol Konárová
jméno a příjmení studenta

Obsah

1	Úvod.....	4
2	Daňové příjmy jako součást hospodaření obcí	6
2.1	Střednědobý výhled rozpočtu.....	6
2.2	Rozpočet obce	6
2.3	Rozpočtový proces	8
2.4	Rozpočtová skladba	11
2.5	Druhové třídění rozpočtové skladby s důrazem na příjmy	13
2.6	Daňové příjmy obcí.....	15
2.6.1	Daň z příjmů fyzických osob	17
2.6.2	Daň z příjmů právnických osob	18
2.6.3	Daň z přidané hodnoty	18
2.6.4	Daň z nemovitých věcí	19
2.7	Tvorba daňových příjmů obcí	19
2.8	Rozpočtové určení daní.....	21
3	Analýza daňových příjmů obcí podle velikostních kategorií	26
3.1	Obce do 50 obyvatel.....	26
3.2	Obce velikostní kategorie 51–2 000 obyvatel	30
3.3	Obce velikostní kategorie 2 001–30 000 obyvatel	33
3.4	Obce velikostní kategorie nad 30 000 obyvatel	36
3.5	Brno, Ostrava a Plzeň.....	39
4	Zhodnocení působení faktorů na daňové příjmy obcí	44
4.1	Celkové daňové příjmy	44
4.2	Výnos z daně z nemovitosti	45
4.3	Výnos z daně z přidané hodnoty	48
4.4	Výnos z daně z příjmů právnických osob	50
4.5	Výnos z daně z příjmů fyzických osob	52
5	Závěr	56
	Seznam použité literatury	59
	Seznam zkratk	62
	Prohlášení o využití výsledků diplomové práce	65
	Seznam příloh	66

1 Úvod

Při vyřčení slova daň se jako první s největší pravděpodobností většině lidí vybaví povinná platba, a tedy jistá skutečnost, která jim snižuje vlastní důchod. Ne každý však daně nazírá coby důležitý příjem státního, obecních a dalších rozpočtů. Z důvodu, že obecní rozpočet je všeobecně lidem bližší a jasnější pro představu, byly tématem diplomové práce zvoleny daňové příjmy obcí.

Cílem diplomové práce bylo určeno zhodnocení faktorů ovlivňujících daňové příjmy obcí z hlediska velikosti obcí. V diplomové práci bude ověřována hypotéza, která říká, že s rostoucím počtem obyvatel rostou také daňové příjmy obcí, a to z důvodu existence koeficientů postupných přechodů, které jsou jedním z faktorů při rozdělování daní mezi obecní rozpočty, přičemž tyto koeficienty s růstem velikosti obce rostou.

Při řešení diplomové práce byly využity metody sběru dat, následné analýzy a syntézy.

Obce byly rozděleny do velikostních kategorií podle počtu obyvatel (0–50, 51–2 000, 2 001–30 000, nad 30 000) a odděleně byla uvedena města Brno, Ostrava a Plzeň. Z důvodu zvláštního postavení hlavního města Prahy (má status města a kraje zároveň) bylo toto z diplomové práce vypuštěno. Coby daňové příjmy jsou uvažovány pouze příjmy z daní, tzn. daň z nemovitosti (z nemovitých věcí), daň z přidané hodnoty, daň z příjmů fyzických osob a daň z příjmů právnických osob.

Diplomová práce byla rozdělena do tří hlavních částí. První část bude věnována teorii, kde bude vysvětlena tvorba rozpočtu obce a rozpočtová skladba. Dále zde bude uvedeno představení daní, z nichž vedoucí příjmy budou následně analyzovány a také tvorba daňových příjmů a změny rozpočtového určení daní, které jsou pro daňové příjmy zásadní.

Druhá část bude věnována analýze jednotlivých velikostních kategorií obcí a měst Brna, Ostravy a Plzně. U každé velikostní kategorie budou uvedeny základní parametry, jako je počet obyvatel, zaměstnanců, žáků, katastrální výměra a také počet obcí v dané kategorii. Poté daňové příjmy v přepočtu na obyvatele a také podíl jednotlivých daňových příjmů na celkových daňových příjmech dané velikostní kategorie (celkovými daňovými příjmy byly myšleny výše zmíněné daně). Veškeré údaje budou zde sledovány od roku 2010 do roku 2019 s výjimkou počtu žáků, u kterých v roce 2010 a 2011 nebyly tyto hodnoty pro rozdělování daní obcím užity.

Třetí část diplomové práce bude věnována zhodnocení analýzy a uvedení důvodů, které zapříčily růst či pokles daňových příjmů obcí daných velikostních kategorií. Celá diplomová práce pak bude shrnuta v poslední kapitole.

2 Daňové příjmy jako součást hospodaření obcí

Hospodaření obcí se odvíjí od jejich rozpočtu a střednědobého výhledu rozpočtu. Dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, je střednědobý výhled rozpočtu nástrojem, který slouží pro střednědobé finanční plánování rozvoje hospodářství územně samosprávných celků a svazků obcí.

2.1 Střednědobý výhled rozpočtu

Bývá sestavován zpravidla na dva roky až pět let následujících po roce, na nějž je sestavován roční rozpočet. Sestavování probíhá na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků. Ve střednědobém výhledu rozpočtu jsou zahrnuty údaje o příjmech a výdajích, o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů. Pomocí střednědobého výhledu rozpočtu bývá předpovídáno hospodaření obce v základní podobě, které obsahuje celkové příjmy, výdaje, pohledávky a závazky týkající se dlouhodobě realizovaných záměrů. Obsahuje tedy souhrnné ukazatele (Vojtíšková, 2018).

Střednědobý výhled rozpočtu je sestavován také z důvodu příliš krátkého období rozpočtového roku. Toto období je krátké nejen z pohledu volebního období zastupitelstva obcí, ale také z pohledu smluvních vztahů, do kterých územně samosprávné celky vstupují s dlouhodobějšími právy a povinnostmi, které ovlivňují budoucí rozpočty (Pařízková, 2008).

Sestavením střednědobého výhledu rozpočtu se zabývá finanční výbor zastupitelstva obce. Návrh střednědobého výhledu rozpočtu řeší rada obce a zastupitelstvo obce a schvalováním výhledu se zabývá zastupitelstvo obce (Vojtíšková, 2018).

Podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, je obec povinna zveřejnit střednědobý výhled rozpočtu. Návrh výhledu rozpočtu musí být zveřejněn na internetových stránkách a na úřední desce nejméně 15 dní před dnem, kdy je zahájeno jeho projednávání na zasedání zastupitelstva obce.

2.2 Rozpočet obce

Nejdůležitějším nástrojem finančního řízení obce je však rozpočet. Dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, je rozpočet finančním plánem, kterým se řídí hospodaření územně samosprávných celků a svazků obcí. Rozpočet je shodný s rokem kalendářním a označuje se jako rok fiskální. Dle zákona

č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, jsou obsahem rozpočtu příjmy, výdaje a ostatní peněžní operace, včetně tvorby a použití peněžních fondů.

Bývá zpravidla sestavován jako vyrovnaný (tzn. příjmy a výdaje ve stejné výši). Může být schválen jako přebytkový, což znamená, že příjmy přesahují výdaje, přičemž některé příjmy daného roku jsou určeny na využití v následujících letech či ke splacení jistiny úvěrů z předchozích let. Poslední možností je schválení rozpočtu coby schodkového. Taková možnost může nastat v případě, že schodek lze uhradit finančními prostředky z minulých let, nebo je smluvně zabezpečen půjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí a podobně (Sedmihradská, 2015).

Dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecním zřízení), schvaluje rozpočet zastupitelstvo obce. Zastupitelstvo obce je složeno z členů zastupitelstva obce, jejichž počet je na každé volební období stanoven dle zákona. Počet členů se odvíjí od počtu obyvatel a velikosti územního obvodu obce. Vyjma schvalování rozpočtu je zastupitelstvu obce vymezeno schvalování programu rozvoje obce, rozhodování o místním referendu, vydávání obecně závazných vyhlášek a mnoho dalších činností. Hospodaření obce podle schváleného rozpočtu a provádění rozpočtových opatření zabezpečuje rada obce, jež je výkonným orgánem obce. Tvoří ji starosta, místostarosta a další členové zastupitelstva obce. Počet členů je vždy lichý a pohybuje se mezi 5 až 11 členy. Počet členů nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva obce. Spolu s hospodařením obce patří mezi pravomoci rady například vydávání nařízení obce, schvalování účetní uzávěrky, jmenování a odvolávání vedoucích odborů a mnoho dalších. Za včasné objednání přezkoumání hospodaření obce za uplynulý rok odpovídá starosta, který zastupuje obec navenek. Starosta mimo jiné odpovídá za informování veřejnosti o činnosti obce, plní úkoly zaměstnavatele a podobně.

Rozpočet obce má tři základní funkce, alokační, redistribuční a stabilizační. Alokační funkce znamená, že pomocí rozpočtu obce jsou financovány její potřeby a jsou zajišťovány veřejné statky. Redistribuční funkce vyjadřuje možnost ovlivňování rovnoměrného ekonomického a sociálního rozvoje v obcích prostřednictvím přerozdělování finančních prostředků rozpočtu regionů do rozpočtů obcí. Stabilizační funkce vyplývá ze skutečnosti, že rozpočet na úrovni územní samosprávy ovlivňuje svými aktivitami kvalitu života daného území (Vojtíšková, 2018).

2.3 Rozpočtový proces

Rozpočtový proces lze definovat jako souhrn činností, které jsou potřebné k řízení hospodaření obce v daném rozpočtovém období (Provazníková, 2015). Je to finanční a správní řízení s právně stanoveným pracovním postupem státních orgánů platným pro sestavení, schválení, plnění a kontrolu rozpočtu (Pařízková, 2008). Každá fáze je doprovázena vznikem několika dokumentů. První fáze, příprava rozpočtu, vede k návrhu rozpočtu a rozpočtovému výhledu. Výsledkem druhé fáze je schválení rozpočtu. Předposlední fáze, plnění rozpočtu, vede k rozpočtovým opatřením a zprávám o plnění rozpočtu. Poslední fáze, kontrola, zapřičiňuje vznik závěrečného účtu, zprávy o přezkumu hospodaření a účetní závěrce (Sedmihradská, 2015).

Rozpočtový proces neprobíhá pouze v jednom fiskálním roce, ale zasahuje do několika let, což znamená, že současně probíhá více rozpočtových cyklů. Návrhu rozpočtu, který vzniká před začátkem rozpočtového roku, předchází analýza minulosti a stanovení priorit pro rozpočtové období, poté následuje již zmíněný návrh rozpočtu. Návrhem rozpočtu se zabývá výkonný orgán obce, zpravidla finanční odbor. Návrh vychází z rozpočtového výhledu a trvá několik měsíců (Sedmihradská, 2015). Dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, musí být návrh rozpočtu zveřejněn na úřední desce a na internetu nejméně 15 dní před projednáváním zastupitelstvem obce. Návrh rozpočtu se také odráží od údajů z rozpisu platného státního rozpočtu nebo rozpočtového provizoria (Provazníková, 2015).

Po vytvoření návrhu rozpočtu následuje projednání, kterým se zabývá rada obce a finanční výbor, a schválení rozpočtu, jež je realizováno zastupitelstvem obce. Schvalován je obsah příjmů, výdajů a samozřejmě celková výše rozpočtu. Pokud se před začátkem fiskálního roku rozpočet nepodaří schválit, obec hospodář podle rozpočtového provizoria, což znamená, že se řídí rozpočtem z minulého roku. Provedené příjmy a výdaje podle rozpočtového provizoria jsou následně zahrnuty do rozpočtu po jeho schválení (Pařízková, 2008). Dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, musí být rozpočet rozepsán podle rozpočtové skladby neprodleně a musí obsahovat závazné ukazatele.

Dalším krokem v rozpočtovém procesu je hospodaření podle schváleného rozpočtu, tedy jeho plnění. Jedná se o komplikovaný proces shromažďování peněžních prostředků, jejich rozdělování a přerozdělování s konečným využitím v rámci tvorby a spotřebovávání

materiální produkce veřejných statků na místní úrovni. V případě potřeby je možné provést určité změny v rozpočtu. Tyto změny mohou být organizační (po rozhodnutí vyššího orgánu), metodické (například změna cen) a věcné (změna počtu plátců). Tyto změny jsou prováděny pomocí rozpočtových opatření (Pařízková, 2008).

V průběhu celého rozpočtového období probíhá kontrola, která je předběžná, průběžná a následná. Kontrolou se zabývají volené a výkonné orgány obce. Během této fáze je kontrolováno plnění rozpočtu a jsou analyzovány příčiny případného neplnění rozpočtu, načež jsou hledána účelná opatření, která by odstranila negativní vlivy v rozpočtovém hospodaření obce (Provazníková, 2015). Kontrola hospodaření se řídí zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole. Obec musí nechat přezkoumat své hospodaření za uplynulý rok u krajského úřadu nebo krajskému úřadu musí oznámit, že přezkum provede auditor či auditorská společnost. Zpráva o přezkoumání je nepostradatelnou součástí závěrečného účtu (Provazníková, 2015).

Dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, závěrečný účet obsahuje informace o plnění rozpočtu v plném členění podle rozpočtové skladby, informace o hospodaření s majetkem, o tvorbě a využití peněžních fondů a podobně. Závěrečný účet musí být se zprávou o přezkumu hospodaření zveřejněn na úřední desce a internetu nejméně 15 dní před jeho projednáním v zastupitelstvu obce. Občané obce mohou své připomínky uplatnit písemně nebo ústně na zasedání zastupitelstva. Projednání závěrečného účtu uzavírá zastupitelstvo prohlášením s celoročním hospodařením „bez výhrad“ nebo „s výhradami“ v případě, že byly zjištěny chyby a nedostatky v hospodaření nejpozději do 30. června (Provazníková, 2015).

V každé fázi rozpočtového procesu je nezbytné dodržovat určitá pravidla a zásady. Rozpočtové zásady jsou systémem poznatků a zkušeností, které odrážejí dané zákonitosti a kterými jsou vyjadřovány určité skutečnosti. Zásady lze rozdělit na univerzální, které jsou univerzálně platné pro celou soustavu veřejných rozpočtů, a druhou skupinou jsou zásady uplatňované v rozpočtovém procesu. Mezi univerzální zásady patří:

- snaha o dosažení maximálních příjmů, optimální využívání a úspornost výdajů,
- vyrovnaný rozpočet,
- nucené provádění změn rozpočtu,
- odpovědnost za rozpočtové hospodaření,

- časové použití rozpočtových prostředků,
- účelovost (Pařízková, 2008).

Zásady uplatňované v rozpočtovém procesu jsou obecně platné v celé rozpočtové soustavě. Při řízení rozpočtového procesu jsou dodržovány následující zásady:

- zásada omezeného časového použití finančních prostředků (prostředky rozpočtu lze využít pouze v příslušném roce, kdy byly schváleny),
- zásada pravdivosti a reálnosti rozpočtu (sestavený rozpočet musí vycházet z analýzy hospodářských procesů a při jeho sestavování musí být brán v potaz možný budoucí vývoj),
- zásada účelovosti (prostředky rozpočtu mohou být použity pouze k účelům, na které byly určeny),
- zásada úplnosti a jednotnosti rozpočtu (rozpočet musí být sestaven podle rozpočtové skladby),
- zásada dlouhodobé vyrovnanosti (je možné pouze krátkodobě uplatnit deficitní rozpočet),
- zásada publicity (veřejné projednávání a schvalování rozpočtu).

Při hospodaření s prostředky rozpočtu jsou dodržovány zásady efektivnosti a hospodárnosti, zásada přednosti výdajů před příjmy, zásada omezení přesunů v rozpočtu a úhrada potřeb v rozpočtu nezajištěných i zásada stanovení pravidel v případě rozpočtového provizoria (Rosen, 2010).

Na úrovni obcí může být využito několika metod sestavení rozpočtu. První metodou je metoda přírůstková nebo takové indexová. Tato metoda je obcemi nejvíce využívána. Vychází z rozpočtu uplynulého roku, přičemž příjmy a výdaje jsou upraveny koeficientem inflace. Kromě inflace jsou zohledněny také demografické změny, požadavky zapříčiněné novou legislativou anebo například investiční projekty. Výhodou této metody je rychlost a jednoduchost. Bohužel tato metoda nevede k úspornému sestavení rozpočtu. Druhou možnou metodou sestavení rozpočtu je metoda fixně stanoveného rozpočtu, která vychází z fixně stanovené částky, jež je určená pro provoz organizace a zvýšena o očekávanou míru inflace. Tato metoda je vhodná pro organizace, které každý rok realizují obdobnou činnost. Další je metoda nulového základu, která

postupuje každou činnost zkoumání a podle výsledku je rozhodnuto, která činnost bude uskutečněna. Následuje metoda rozpočtování dle výsledku, metoda programového rozpočtování či metoda participativního rozpočtování. Není stanoveno, která metoda je nejlepší a která zajistí sestavení dobrého rozpočtu, v praxi se povětšinou přistupuje ke kombinaci více metod (Vojtíšková, 2018).

2.4 Rozpočtová skladba

Rozpočtová skladba je zaměřena na jednotnou klasifikaci třídění rozpočtových příjmů a výdajů podle jednotných znaků, schválených zásad a pravidel. Je závazná pro všechny veřejné rozpočty České republiky (rozpočty obcí, krajů, zdravotních pojišťoven, příspěvkových organizací zřízených veřejnou správou a také mimorozpočtových fondů, jako jsou fondy státní, obecní, Národní fond a další). Rozpočtová skladba zabezpečuje jednotnost a přehlednost v celé rozpočtové soustavě, díky čemuž lze provádět srovnání jednotlivých rozpočtů navzájem, a to v čase, ale také prostorově. Rozpočtovou skladbu upravuje vyhláška Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, a vyhovuje také mezinárodním standardům (Provazníková, 2015).

Třídění příjmů a výdajů rozpočtu podle rozpočtové skladby (neboli rozpočtová klasifikace) respektuje několik zásad. Těmito zásadami jsou:

- jednotnost a závaznost (v rozpočtu má každý údaj své jednoznačně identifikovatelné místo, jedná se o třídění operací na bankovních účtech),
- stabilita třídění rozpočtů (tato zásada je důležitá pro makroekonomické analýzy, srovnávání rozpočtů v čase a podobně),
- agregace, sumarizace s využitím principu konsolidace (dodržováním této zásady se předchází několikerému načítání některých peněžních dotací, jako jsou například dotace),
- srozumitelnost na základě jasně definovaných hledisek,
- kompatibilita (spojitelnosti s mezinárodními účetními a statistickými standardy zajišťuje transparentnost na mezinárodní úrovni) (Peková, 2004).

Vyhláška ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, udává 12 třídění příjmů a výdajů. Těmito jsou odpovědnostní, druhové, odvětvové, konsolidační, podkladové, prostorové, nástrojové, doplňkové, programové, účelové strukturální a transferové.

Odpovědností třídění neboli kapitální třídění je povinné pouze u státního rozpočtu. Z odpovědnostního hlediska se příjmy a výdaje člení podle správců kapitol a vyjadřují okruh působnosti a odpovědnosti subjektu u vytvářejících se peněžních operací. Pro obce je nepovinné, může se ale rozhodnout tohoto členění využít, pokud uzná za vhodné. V tomto případě si obec sama navolí strukturu kapitol (Pařízková, 2008).

Vyhláška ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, uvádí také druhové třídění, které je pro praktickou část diplomové práce zásadní, a proto je mu věnována celá podkapitola číslo 2.5.

V rámci odvětvového členění jsou příjmy a výdaje členěny podle odvětví. Toto třídění vychází z účelu, na který jsou finanční prostředky z rozpočtu vynakládány ve spojení se zajišťováním potřeb. Zde bývá využíváno čtyřmístných číselných kódů, které rozlišují skupiny, oddíly, pododdíly a paragrafy (Macháček, 2011). Vyhláška ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, udává šest skupin odvětvového třídění. Těmito skupinami jsou:

- zemědělství, lesní hospodářství a rybářství,
- průmyslová a ostatní odvětví hospodářství,
- služby pro obyvatelstvo,
- sociální věci a politika zaměstnanosti,
- bezpečnost státu a právní ochrana,
- všeobecná veřejná správa a služby.

Dle vyhlášky ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, jsou z konsolidačního hlediska členěny výdaje vynakládané uvnitř soustavy veřejných rozpočtů a ostatních veřejných peněžních fondů, dále jsou členěny také příjmy vznikající v této soustavě, pokud již tyto příjmy a výdaje nejsou vyjádřeny v druhovém třídění. Prvkem tohoto třídění jsou záznamové jednotky, kterých je devět. Konsolidační třídění brání duplicitě při započítávání příjmů a výdajů (Provazníková, 2015).

Podle výše zmíněné vyhlášky ministerstva financí jsou z hlediska podkladu členěny příjmy a výdaje, které jsou součástí změny rozpočtu. Příjmy a výdaje jsou rozlišovány podle podkladu pro změnu rozpočtu.

Dle této vyhlášky jsou z hlediska prostorového tříděny příjmy a výdaje podle toho, zda zdrojem příjmů a výdajů je Česká republika či zahraničí. Pomocí nástrojového třídění jsou příjmy a výdaje rozděleny podle původu zdroje příjmů a výdajů. U územních rozpočtů je toto třídění využíváno pouze u příjmů a výdajů ze zahraničních zdrojů. Doplnkové třídění využívá hlediska příslušnosti příjmů a výdajů ke zvláště sledovaným celkům. Programové třídění rozděluje výdaje z hlediska jejich příslušnosti k programům podle § 12 a 13 rozpočtových pravidel. Účelové třídění se řídí účelem rozpočtového přesunu. Strukturní třídění vychází z věcné podstaty příjmů a výdajů státního rozpočtu a rozděluje je do strukturovaných celků. Transferové rozdělení vychází z hlediska účelu transferu a půjčených prostředků.

2.5 Druhové třídění rozpočtové skladby s důrazem na příjmy

V praktické části diplomové práce bude pracováno s příjmy rozdělenými podle druhového třídění, a proto je toto třídění příjmů dále detailněji rozebráno.

Dle Pekové (2004) je druhové členění základním systémem třídění. Rozděluje veškeré peněžní operace, a to na příjmy, výdaje a tak zvané financování. Toto třídění poskytuje možnost rozlišit třídy (jednomístný číselný kód), seskupení položek (dvoumístný číselný kód), podseskupení položek (třímístný kód) a jednotlivé položky (čtyřmístný kód). Při třídění příjmů, výdajů a financování se vychází z několika kritérií, kterými jsou:

- zda jde o inkaso či platbu (inkaso jsou finanční prostředky připsané na bankovní účet a platba je odepsáním prostředků z bankovního účtu, rozdíl mezi inkasy a platbami v daném období je v souladu se změnami stavu účtů od začátku do konce období),
- jedná-li se o návratnou či nenávratnou peněžní operaci (nenávratné operace na rozdíl od návratných nezakládají příští termínované pohledávky ani závazky),
- jde-li o platbu opětovanou nebo neopětovanou (toto kritérium je využíváno u nenávratných operací),
- zda je peněžní operace běžná nebo kapitálová (pořízení nebo prodej nefinančních aktiv s využitelností delší než jeden rok, pořízení či prodej finančních aktiv jako jsou například akcie), domácí či zahraniční,
- zda je povinná či dobrovolná (vyplývá ze zákona či nikoliv),

- jestli spadá pod aktiva či pasiva (ve vztahu k věřitelskému nebo dlužnickému postavení) a kritérium, které zohledňuje rozpočtovou politiku a řízení likvidity.

V tabulce 2.1 Pojetí rozpočtové skladby lze vidět schéma, které znázorňuje rozdělení příjmů a výdajů podle výše zmíněných kritérií.

Tabulka 2.1 Pojetí rozpočtové skladby

NENÁVRATNÉ	OPĚTOVANÉ		INKASA		PLATBY	
			BĚŽNÉ	KAPITÁLOVÉ	BĚŽNÉ	KAPITÁLOVÉ
			PŘÍJMY		VÝDAJE	
			Nedaňové příjmy	Příjmy z prodeje majetku	Neinvestiční nákupy	Investiční nákupy
	NEOPĚTOVANÉ		Neinvestiční přijaté dotace	Investiční přijaté dotace	Neinvestiční transfery	Investiční transfery
Vybrané daně a poplatky			(podnikům, obyvatelům, jiným rozpočtům)			
NÁVRATNÉ	AKTIVNÍ	Za účelem rozpočtové politiky	Neinvestiční přijaté splátky půjček		Neinvestiční poskytnuté půjčky	Investiční poskytnuté půjčky
		----- FINANCOVÁNÍ -----			Hranice salda hospodaření	
		Za účelem likvidity	Přijaté splátky půjček		Poskytnuté půjčky	
	PASIVNÍ		Přijaté výpůjčky Výnosy z emise dluhopisů		Splátky (amortizace) přijatých půjček Odkup (umoření) vládních dluhopisů	

Zdroj: Kinšt (2002)

Podle vyhlášky ministerstva financí č. 323/2002 Sb. ze dne 2. července 2002, o rozpočtové skladbě, se příjmovým druhem rozumí právní důvod platby, která organizaci plyne, a v rámci něj u příjmů za poskytnutí věci, služeb, prací, výkonů a práv a u příjmů z transferů a půjčených prostředků druh přijímané podpory nebo zdroj transferu nebo půjčených prostředků.

Třída 1 se zabývá daňovými příjmy, což jsou povinné a neopětované příjmy, které pocházejí z daní, sociálního a zdravotního pojištění a doplatků. Na danou položku jsou zaznamenávány včetně příslušenství (jedná se například o pokuty či penále) (Provazníková, 2015).

Dle zmíněné vyhlášky první třída obsahuje sedm seskupení položek. Seskupení položek 11 daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů obsahuje daň z příjmu fyzických osob (placená plátcí, poplatníky, vybíraná srážkou a zrušené daně, u nichž je předmětem příjem fyzických osob) a daně z příjmu právnických osob (daň z příjmu právnických osob, za obce, za kraje a zrušené daně).

Druhým seskupením položek, které vyhláška o rozpočtové skladbě upravuje, jsou daně ze zboží a služeb v tuzemsku s číslem 12. Do této skupiny se řadí obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku (především daň z přidané hodnoty) a zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku (jedná se například o daň z minerálních olejů, z piva, z tabákových výrobků, z pevných paliv a podobně).

Dalšími seskupeními položek, které vyhláška upravuje, jsou seskupení položek 13 daně a poplatky z vybraných činností a služeb (z provozu motorových vozidel, poplatky v oblasti životního prostředí, místní poplatky, jako jsou poplatky za vstupné nebo například ze psů, odvody z vybraných činností a služeb, správní poplatky a další), 14 daně a cla za zboží a služby ze zahraničí, 15 majetkové daně (daně z majetku a majetkových a kapitálových převodů), 16 povinné pojištění a 17 ostatní daňové příjmy (tržby z prodeje kolků, dávky z cukru a další).

Třída 2 se zabývá nedaňovými příjmy, třída 3 se zabývá kapitálovými příjmy a třída 4 řeší přijaté transfery. Podle vyhlášky o rozpočtové skladbě č. 323/2002 Sb. výdajová část druhového členění rozpočtové skladby obsahuje dvě třídy. Jedná se o třídu 5 běžné výdaje (například platby, neinvestiční nákupy a další), třídu 6 kapitálové výdaje (investiční nákupy, investiční transfery, nákupy akcií a další). Třída 8 představuje financování.

2.6 Daňové příjmy obcí

Ještě předtím, než budou jednotlivé daně představeny, je vhodné si daň obecně rozebrat. Daň je definována jako povinná, nenávratná, neekvivalentní, pravidelná a neúčelová platba, která je stanovena státem prostřednictvím zákona za účelem získání příjmů pro úhradu celospolečenských potřeb, tedy pro veřejné rozpočty (Boháč, 2013).

Daň je pojmem, který je celosvětově používán s obdobným významem a jeho obecný význam je všem jasný, avšak jeho přesné teoretické vymezení je značně obtížné. Boháč (2013) uvádí hlavní znaky daní, přičemž je nutné zohlednit skutečnost, že daň je možné ukládat jen na základě zákona. Daně tedy jsou:

- peněžitá plnění (daň není možné uhradit nepeněžitou formou),

- zákonné,
- nenávratné (stát nemá právní povinnost uhrazenou daň daňovým subjektům vrátit),
- nedobrovolné,
- neekvivalentní (neexistuje přímé protiplnění ze strany státu za uhrazenou daň),
- nesankční,
- spravované státem nebo jinými osobami, které vykonávají veřejnou správu,
- veřejnými příjmy veřejných rozpočtů,
- zpravidla neúčelové,
- zpravidla řádné,
- zpravidla pravidelné,
- zpravidla plánované.

Prvních osm znaků lze označit za znaky obligatorní, tedy základní, které musí splňovat každá daň. Zbývající znaky jsou fakultativními znaky daní, tyto znaky jsou u daní obvykle přítomné, ale nemusí tomu tak být vždy.

Výše zmíněná definice vysvětluje daň v užším smyslu. V širším smyslu se pod pojem daň skrývají také poplatky, clo, veřejné pojištění, odvody a další podobná peněžitá plnění. Daně v užším pojetí mají několik funkcí. Mezi ty nejdůležitější se řadí fiskální funkce, která spočívá v tom, že daně naplňují veřejné rozpočty a díky tomu kryjí výdaje z těchto rozpočtů. Další funkce je alokační, nebo také rozdělovací funkce, která se uplatňuje v okamžiku, není-li možné zajistit efektivnost v alokaci zdrojů pomocí tržního mechanismu. Redistribuční funkce zmírňuje rozdíly v důchodech jednotlivých subjektů. Stabilizační funkce zmírňuje vliv cyklických změn v ekonomice a stimulační funkce podporuje určité chování subjektů nebo se snaží od určitého chování odrazovat (Ministerstvo financí, 2018).

Daně jsou členěny podle různých hledisek, mezi základní rozdělení patří členění daní na přímé a nepřímé. Charakteristickou vlastností přímých daní je, že zdaňují příjem při jeho vzniku a neexistuje možnost, jak daňovou povinnost přenést na někoho jiného. Mezi přímé daně se řadí důchodové daně (daň z příjmů fyzických a právnických osob),

majetkové daně (daň z nemovitých věcí), daň silniční a z hazardních her. Pokud dochází ke zdanění příjmů až při jeho upotřebení, jedná se o daně nepřímé. Subjektem této daně je jiná osoba, než na kterou daň skutečně dopadá. Nepřímé daně jsou takové, které jsou uvalovány na spotřebu a hradí je výrobce či prodejce z objemu své produkce či svých prodejů. Subjekt daně má možnost prostřednictvím ceny produktů daň přenést na konečného spotřebitele. Nepřímé daně se dále člení na univerzální (uvaleny na veškeré zboží s výjimkami dle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, přičemž již z názvu zákona vyplývá, že nepřímou univerzální daní je daň z přidané hodnoty) a selektivní (uvaleny pouze na některé zboží, jedná se o daně spotřební a energetické) (Ministerstvo financí, 2018).

Z rozpočtového určení daní vychází dělení daní na výlučné a sdílené, které odráží to, do jakého veřejného rozpočtu (či rozpočtů) plyne výnos konkrétní daně. Příjem výlučných daní spadá do jediného rozpočtu. S ohledem na to, zda příjem daně plyne do místního či státního rozpočtu, se dále člení na státní a místní. Do státního rozpočtu výlučně plyne daň z nabytí nemovitých věcí, do místního rozpočtu plyne výlučně daň z nemovitých věcí. Výlučnou daní je také daň silniční, u které výnos plyne do Státního fondu dopravní infrastruktury. Výnosy sdílených daní jsou rozděleny mezi více veřejných rozpočtů podle poměru stanoveného zákonem. Výnosy se dělí mezi státní a místní rozpočty. Mezi sdílené daně se řadí daň z přidané hodnoty nebo daň z příjmů fyzických a právnických osob (Ministerstvo financí, 2018).

2.6.1 Daň z příjmů fyzických osob

Daň z příjmů fyzických osob je upravena zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Dle tohoto zákona je poplatníkem daně fyzická osoba, která má na území České republiky trvalé bydliště (daňový rezident), nebo fyzická osoba, která se na území České republiky obvykle zdržuje (minimálně 183 dní v kalendářním roce), přičemž tato nese označení daňový nerezident. Předmětem této daně jsou příjmy ze závislé činnosti, samostatné činnosti, z kapitálového majetku, z nájmu a ostatní příjmy. Základem této daně jsou příjmy plynoucí poplatníkovi ve zdaňovacím období, které přesahují výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení. Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok. Sazba daně činí 15 % ze základu daně, který je snížen o nezdánitelnou část a o odčitatelné položky a dále je zaokrouhlen na celá sta Kč dolů.

Dle vyhlášky ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, příjem daně z příjmů fyzických osob placené plátcí představuje daň z příjmů ze závislé činnosti. Daň

z příjmů fyzických osob placená poplatníky představuje příjem daně placené podle daňových přiznání k dani z příjmu fyzických osob. Daň z příjmů fyzických osob vybíraná srážkou je příjmem daně z příjmů fyzických osob, jejichž daň je vybírána zvláštní sazbou, dle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů § 36.

2.6.2 Daň z příjmů právnických osob

Daň z příjmů právnických osob je stejně jako předchozí daň upravena zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Poplatníkem daně je dle zákona právnická osoba, organizační složka státu, podfond akciové společnosti, fond penzijní společnosti, svěřenský fond a další. Předmětem daně jsou příjmy z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem, pokud zákon nestanoví jinak. Základem daně je pak rozdíl mezi příjmy a výdaji. Pro zjištění základu daně se vychází z výsledku hospodaření nebo z rozdílu mezi příjmy a výdaji u poplatníků, kteří nevedou účetnictví či vedou pouze jednoduché účetnictví. Zdaňovacím obdobím je kalendářní nebo hospodářský rok, období od rozhodného dne fúze nebo účetní období, pokud je delší než nepřetržitě po sobě jdoucích 12 měsících. Sazba daně činí 19 %, pokud zákon nestanoví jinak.

Dle vyhlášky ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, příjem daně z příjmů právnických osob zahrnuje daň z příjmů právnických osob a výjimkou jsou daně z příjmů právnických osob za obce a za kraje. Daň z příjmů právnických osob za obce zahrnuje daň, pokud je poplatníkem daně obec.

2.6.3 Daň z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty je upravena zákonem č. 253/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Předmětem této daně je podle zákona dodání zboží za úplaty osobou povinnou k dani, poskytnutí služby za úplatu osobou povinnou k dani, pořízení zboží z jiného členského státu, pořízení nového dopravního prostředku a dovoz zboží s místem plnění v tuzemsku. Osoba povinná k dani je ta, která samostatně uskutečňuje ekonomické činnosti, nebo skupina. Povinná k dani je také právnická osoba, která nebyla zřízena za účelem podnikání, pokud tedy uskutečňuje ekonomické činnosti. Plátcem daně je osoba povinná k dani, která má sídlo v tuzemsku a jejíž obrat za nejvýše 12 bezprostředně po sobě jdoucích kalendářních měsíců přesáhne 1 000 000 Kč. Základem daně je vše, co jako úplatu obdržel nebo má obdržet plátcem za uskutečněné zdanitelné plnění. Základ daně zahrnuje také jiné daně, poplatky, vedlejší výdaje a další. Základní sazba daně u zdanitelného plnění je 21 %, první snížená sazba činí 15 % a druhá 10 %.

2.6.4 Daň z nemovitých věcí

Daň z nemovitých věcí je upravena zákonem ČNR č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí. Tento zákon upravuje daň z pozemků a daň ze staveb a jednotek. Předmětem daně z pozemků jsou pozemky na území České republiky a jsou evidované v katastru nemovitostí. Poplatníkem daně je vlastník pozemku, případně je-li pozemek ve vlastnictví České republiky, je poplatníkem organizační složka státu, státní fond, státní příspěvková organizace a další státní podniky. Pokud je pozemek ve vlastnictví svěřenského fondu, je poplatníkem tento fond, je-li pozemek zatížený právem stavby, je poplatníkem stavebník a podobně. Základ daně u pozemků orné půdy, zahrad, vinic, chmelnic a sadů je cena půdy. Základ daně u pozemků hospodářských lesů a rybníků je cena pozemku nebo součin skutečné výměry v m² a částky 3,80 Kč. Sazba daně u orné půdy a dalších podobných pozemků je 0,75 % u hospodářských lesů a rybníků 0,25 % a další dle zákona. Základ daně se násobí ještě koeficientem dle zákona. Předmětem daně ze staveb a jednotek (pokud se nachází na území České republiky) jsou zdanitelné stavby (dokončené nebo užívané budovy a inženýrské stavby) a zdanitelné jednotky. Poplatníkem této daně jsou vlastní zdanitelné stavby nebo jednotky. Je-li vlastníkem Česká republika, svěřenský fond, podílový fond a další, je poplatník obdobný jako u daně z pozemku. Základ daně u zdanitelné stavby je výměra zastavěné plochy v m², u staveb a jednotek je to upravená podlahová plocha vynásobená koeficientem 1,22 (jednotky v bytovém domě) nebo 1,20. Sazba daně je nastavena podle zákona a násobí se koeficienty, které jsou rozděleny podle počtu obyvatel obcí, ve které se jednotka či stavba nachází. Zdaňovacím obdobím pro obě daně je kalendářní rok.

2.7 Tvorba daňových příjmů obcí

Daně se vybírají podle výše zmíněných způsobu a vytváří celostátní hrubý výnos daně. Dle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), se celostátním hrubým výnosem daně rozumí peněžní prostředky vybrané v průběhu rozpočtového roku správcem daně snížené o vrácené prostředky, avšak nezahrnují se zde částky vybrané na pokutách a částky použité na úhradu nákladů daňového řízení.

Daňové příjmy obcí tvoří dle zákona o rozpočtovém určení daní (stav v roce 2020):

- výnos daně z nemovitých věcí, přičemž příjemce je ta obec, na jejímž území se nemovitost nachází,

- podíl z 23,58 % celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty (dále jen DPH),
- podíl 23,58 % celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti,
- podíl 23,58 % celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou,
- podíl 23,58 % z 60 % celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob sníženého o výnosy daně z příjmů fyzických osob zmíněné výše,
- podíl 23,58 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů právnických osob,
- daň z příjmů právnických osob, jejímž poplatníkem je příslušná obec,
- podíl na 1,5 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti s výjimkou daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou.

Města Praha, Brno, Ostrava a Plzeň mají odlišné procentní části podílu na celostátním hrubém výnosu daní. Ostatní obce se podle zákona o rozpočtovém určení daní podílejí na procentní části celostátního hrubého výnosu daní procentem vypočteným podle součtu:

- poměru výměry katastrálního území dané obce k celkové výměře všech obcí (v %) a vynásobené koeficientem 0,03,
- poměru počtu obyvatel dané obce k počtu obyvatel všech obcí (v %) a vynásobené koeficientem 0,10,
- poměru počtu dětí a žáků chodících do školy zřizované obcí k počtu těchto dětí a žáků všech obcí (v %) a vynásobené koeficientem 0,09,
- poměru násobku postupných přechodů, který se vypočte pro obce pomocí koeficientů postupných přechodů, k součtu násobku postupných přechodů za všechny ostatní obce (v %) a vynásobené koeficientem 0,78 a dále vynásobené celkovým procentem, kterým se na celostátním hrubém výnosu daní podílejí ostatní obce. Koeficienty a násobky postupných přechodů jsou uvedeny v příloze zákona o rozpočtovém určení daní.

Praha, Brno, Ostrava a Plzeň se dle zákona o rozpočtovém určení daní podílejí na procentní části celostátního hrubého výnosu daní vypočtenou podle součtu, který je obdobný jako u ostatních obcí. Rozdíl je u částí výpočtu poměru násobku přepočítacího

koeficientu (uvedený v příloze zákona o rozpočtovém určení daní) určeného buďto pro Prahu, Brno, Ostravu či Plzeň a počtu obyvatel k součtu násobků přepočítacích koeficientů a počtu obyvatel na ostatní obce (v %) a násobené koeficientem 0,78.

Dle zákona o rozpočtovém určení daní správce daně převádí daňový příjem určený obci nejméně jednou za měsíc, pokud je částka určená k převodu vyšší než 500 Kč. V posledním měsíci rozpočtového roku správce daně převádí i částky, které 500 Kč nepřesahují.

2.8 Rozpočtové určení daní

Daňové příjmy tvořily v období 1948–1992 relativně malou část rozpočtu obcí. Daňové příjmy obcí (dříve národních výborů) tvořily výnosy majetkových daní a část výnosu daní z příjmů jednotlivců, změna nastala v roce 1993 se vznikem samostatné České republiky, a tedy i nové daňové soustavy, v jejímž rámci se podíl daně z příjmů výrazně zvýšil (Peková, 2004).

Změny rozpočtového určení daní

Od roku 1993 plynul do rozpočtu obce celý výnos daně z příjmu fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti (příjem obce se řídil trvalým bydlištěm podnikatele) a celý výnos daně z nemovitosti (výnos byl přidělován podle umístění nemovitosti). V roce 1994 do rozpočtu obcí plynula už také daň z příjmu právnických osob placená obcemi a podíl na výnosu daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti (daň byla sdílená mezi obcemi se 40 % a okresními úřady s 60 %). I přesto, že daňové příjmy obcí se v tomto období výrazně zvýšily, objevilo se několik problémů. Prvním nedostatkem byla vazba výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti na celookresní výnos. Tato vazba způsobovala relativně velké rozdíly mezi podobnými obcemi (myšleno podobnou velikostí, stejným ekonomickým či demografickým zázemím a podobně), protože získávaly rozdílnou výši daňových příjmů v přepočtu na obyvatele pouze proto, že ležely v různých okresech. Dalším nedostatkem byl nesoulad u daně z příjmů samostatně výdělečných osob, kdy bydliště nemusí být vždy stejné s místem provozování podnikatelské činnosti, a tak někdy docházelo k tomu, že příjmy nezůstávaly v místě jejich vytvoření (Provazníková, 2015).

Snaha o napravení výše zmíněných nedostatků vyvrcholila v roce 1996 přijetím novely rozpočtových pravidel. První zásadní změnou bylo snížení podílu obcí na celookresním výnosu daně z příjmu fyzických osob na 30 % (dalších 30 % připadalo okresním úřadům

a zbylých 40 % šlo do státního rozpočtu). Další změnou byl 20% podíl na celostátním výnosu daně z příjmů právnických osob. Byla to určitá kompenzace ztracených 25 % podílu na dani z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti. V roce 1997 proběhly další změny a do daňových příjmů byly zařazeny také sankční poplatky související se životním prostředím. Ani tyto změny však neodstranily nerovnoměrné daňové výnosy obcí v rámci území (Provazníková, 2015).

Další změny proběhly v roce 2001 přijetím zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, který měl za cíl odstranit nedostatky způsobující rozdílnost příjmů obcí. Také byla potřeba provést změny týkající se samospráv, jelikož vznikly kraje. Změny se týkaly nového vymezení daní. Sdílenými daňovými příjmy, přičemž obcím připadalo 20,59 % (zbytek připadá státnímu rozpočtu) z celostátního výnosu, byly:

- daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti,
- daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti,
- daň z příjmů fyzických osob vybíraná srážkou,
- daň z příjmů právnických osob (pokud nejsou poplatníkem samy obce),
- daň z přidané hodnoty.

Skutečná částka z 20,59 % celostátního výnosu byla jednotlivým obcím rozdělena podle počtu obyvatel obce k celkovému počtu obyvatel České republiky a dále přepočítána koeficientem, který byl stanoven pro 14 velikostních kategorií (Provazníková, 2015).

Další změny proběhly v roce 2008, kdy v platnost vstoupil zákon č. 377/2007 Sb., o rozpočtovém určení daní. Dle tohoto zákona se zvýšil podíl na sdílených daních z 20,59 % na 21,4 % a byla zavedena další kritéria, která mají vliv na přerozdělování podílu sdílených daní podle dané váhy. Jedná se o:

- celkovou výměru obce (3 %),
- počet obyvatel (3 %),
- násobky postupných přechodů (94 %, došlo ke snížení velikostních kategorií na čtyři, díky čemuž byly zmírněny rozdíly mezi malými a středními městy).

V souvislosti se změnou zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, došlo v roce 2012 ke změnám sazeb této daně. Snížené daně se zvýšily z 10 % na 14 % a díky tomu došlo ke snížení podílu na celostátním výnosu z této daně z 21,4 % na 19,93 %. Výnosový

podíl určující, kolik výnosu z DPH připadá obcím, se však znovu navýšil. Z celostátních výnosů na daních připadají do rozpočtů obcí části daní ve výši:

- 20,83 % daně z přidané hodnoty,
- 22,87 % daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků,
- 23,58 % daně z příjmů:
 - fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
 - právnických osob s výjimkou, pokud je poplatník sama obec,
 - fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti,
- 1,5 % daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků přerozdělený dle počtu zaměstnanců.

Podíl na výnosu daně z nemovitostí zůstal neměnný stejně jako u daně z příjmů právnických osob placené obcemi. Byly však upraveny koeficienty a kritéria. Daňové příjmy jsou rozdělovány na základě:

- kritéria výměry katastrálního území (maximální výměra 10 ha/obyv., 3 %),
- kritéria prostého počtu obyvatel (10 %),
- kritéria násobků postupných přechodů (80 %),
- kritéria počtu dětí a žáků navštěvujících školu zřizovanou obcí (7 %).

Pro lepší přehlednost jsou v následujících tabulkách zobrazeny výše zmíněné změny. V další tabulce 3.1 lze vidět vývoj podílů obcí na sdílených daních od roku 2007 do roku 2018.

Tabulka 2.2 Vývoj podílů obcí na sdílených daních 2007–2018

Sazby DPH	5 %, 19 %	2008–9:	14 % a 20 %	2013–14:	10 %, 15 %, 21 %
		9 %, 19 %		15 %, 21 %	
		2010–11:		2015:	
		10 %, 20 %		10 %, 15 %, 21 %	

Sdílená daň	Do roku 2007	2008– 2011	2012	2013– 2015	2016	2017	Od roku 2018
DPH	20,59 %	21,40 %	19,93 %	20,83 %	20,83 %	21,40 %	23,58 %
DPFO (z přiznání)	20,59 %	21,40 %	21,40 %	23,58 %	23,58 %	23,58 %	23,58 %
DPFO (závislé činnost)	20,59 %	21,40 %	21,40 %	22,87 %	23,58 %	23,58 %	23,58 %
DPFO (vybíraná srážkou)	20,59 %	21,40 %	21,40 %	23,58 %	23,58 %	23,58 %	23,58 %
DPPO	20,59 %	21,40 %	21,40 %	23,58 %	23,58 %	23,58 %	23,58 %

Zdroj: Deník veřejné správy, 2017

V tabulce 3.2 Vývoj vah jednotlivých koeficientů v rozpočtovém určení daní lze vidět, jak se od roku 2012 do roku 2018 měnily koeficienty katastrálního území, prostého počtu obyvatel, počtu obyvatel upravených přepočítacími koeficienty a počtu dětí mateřských a základních škol.

Tabulka 2.3 Vývoj vah jednotlivých koeficientů v rozpočtovém určení daní

Do roku 2012		2013–2017		Od roku 2018	
Rozloha katastrálních území	3 %	Rozloha katastrálních území	3 %	Rozloha katastrálních území	3 %
Prostý počet obyvatel	3 %	Prostý počet obyvatel	10 %	Prostý počet obyvatel	10 %
Počet obyvatel upravený přepočítacími koeficienty	94 %	Počet obyvatel upravený přepočítacími koeficienty	80 %	Počet obyvatel upravený přepočítacími koeficienty	78 %
Počet dětí MŠ a žáků ZŠ	0 %	Počet dětí MŠ a žáků ZŠ	7 %	Počet dětí MŠ a žáků ZŠ	9 %
Celkem	100 %		100 %		100 %

Zdroj: Deník veřejné správy, 2017

3 Analýza daňových příjmů obcí podle velikostních kategorií

Tato kapitola je věnována analýze daňových příjmů obcí, které jsou rozděleny do velikostních kategorií. Velikostní kategorie vycházejí z rozdělení koeficientů a násobků postupných přechodů ze zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům. Velikostní kategorie jsou:

- 0–50 obyvatel,
- 51–2 000 obyvatel,
- 2 001–30 000 obyvatel,
- obce s více jak 30 000 obyvateli.

Z důvodu odlišných přepočítacích koeficientů jsou od velikostních kategorií oddělenou skupinou města Brno, Ostrava a Plzeň. Počty obyvatel, které byly pro rozdělení obcí rozhodující, vycházejí z vyhlášek o procentním podílu jednotlivých obcí na částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů z let 2010–2019.

Velikost daňových příjmů obcí je ovlivněna řadou faktorů, přičemž většinu obce nemohou přímo ovlivnit. Prvními faktory jsou politické a legislativní. Politické názory a požadavky (zda jsou pravicové či levicové) ovlivňují změny daňových zákonů. Daně mohou také podléhat politickému cyklu, přičemž je rozdíl, jaké změny jsou prosazovány před volbami a co nakonec nastane po volbách. Dalšími faktory jsou společensko-historické týkající se jak daňové morálky, tak například struktury daní. Také struktura odvětví v ekonomice ovlivňuje daňové výnosy. Neposledními jsou technologické faktory, které například díky rozvoji internetu usnadňují daňovou administrativu. Daňové příjmy také ovlivňuje efektivnost daňové správy (kvalita a jednoduchost), úroveň odborného vzdělání a informovanost v daňové oblasti. Další faktory jsou samozřejmě ekonomické. Daňové výnosy ovlivňuje velikost hrubého domácího produktu, míra inflace a úroků, míra nezaměstnanosti a další (Kubátová, 2007). Obce mohou velikost daňových výnosů ovlivnit nepřímo. Mohou například vytvořit podmínky pro podnikání (dlouhodobým pronájmem, prodejem půdy podnikateli aj.).

3.1 Obce do 50 obyvatel

První velikostní kategorií, která bude analyzována, jsou obce do 50 obyvatel. V Tabulce 3.1 lze vidět vývoj počtu obcí s počtem obyvatel do 50 osob, celkový počet obyvatel za

danou skupinu, celkový počet zaměstnanců, žáků a dětí navštěvujících školy zřizované danou obcí a celkovou katastrální výměru obcí v dané kategorii, přičemž údaje jsou sledovány za posledních 10 let.

Počet obcí s 50 obyvateli od roku 2010 klesl z počtu 85 na 67. Tuto změnu však nelze chápat jako celkový zánik daných obcí, ale pouze přesunutí do vyšší kategorie způsobené zvýšením počtu obyvatel.

Počet obyvatel všech obcí dané kategorie od roku 2010 také klesl a v roce 2019 tyto malé obce obývalo 2 788 obyvatel. Pokles je především způsoben růsty počtu obyvatel, které způsobily přesun do vyšší velikostní kategorie.

Podíl zaměstnanců k počtu obyvatel od roku 2010 roste kromě poklesu v roce 2014. V roce 2019 je počet zaměstnanců 616 občanů, což v přepočtu na obyvatele představuje 22 %, tedy skoro čtvrtina obyvatel obcí do 50 občanů je zaměstnaná. Je zřejmé, že počet zaměstnanců není velmi vysoký. Je to způsobeno specifiky, která tyto obce mají. Obce do 50 obyvatel jsou demograficky odlišné od větších měst. Žijí zde převážně obyvatelé vyššího věku. Také nabídka práce je v těchto oblastech značně omezená a dopravní spojení do zaměstnání je povětšinou nedostatečné (Maříková, 2004).

Vzhledem k tomu, že takto malé obce nezřizují žádné školy, je samozřejmě i počet dětí a žáků navštěvující takovéto školy roven nule. V letech 2010–2011 se pro rozpočtové určení daní toto kritérium nepoužívalo.

Obce do 50 zauímají kolem 20 000 ha z celkové rozlohy České republiky. Od roku 2010 se toto číslo výrazně snížilo, a to o přibližně 7 000 ha. Což už logicky vyplývá z poklesu počtu takto malých obcí.

Tabulka 3.1 Základní údaje obcí do 50 obyvatel od roku 2010 do roku 2019

		Počet obcí	Počet obyvatel (k 1. 1. daného roku)	Počet zaměstnanců (k 1. 12. předchozího roku)	Podíl zaměstnanců k celkovému počtu obyvatel	Počet dětí a žáků navštěvujících školu zřizovanou obcí (k 30. 9. předchozího roku)	Velikost území (v ha k 1. 1. daného roku)
Rok	2010	85	3 506	570	0,16	-	26 915
	2011	79	3 240	585	0,18	-	25 994
	2012	74	3 035	560	0,18	0	21 450
	2013	68	2 767	491	0,18	0	19 685
	2014	65	2 625	370	0,14	0	18 952
	2015	64	2 569	516	0,20	0	18 896
	2016	73	3 001	654	0,22	0	21 648
	2017	70	2 873	627	0,22	0	20 066
	2018	71	2 922	601	0,21	0	21 008
	2019	67	2 788	616	0,22	0	19 923

Zdroj: Vyhláška č. 245/2010, vyhláška č. 259/2011, vyhláška č. 449/2012, vyhláška č. 264/2013, vyhláška č. 186/2014, vyhláška č. 213/2015, vyhláška 272/2016, vyhláška č. 429/2017, vyhláška č. 192/2018, vyhláška č. 219/2019, vlastní zpracování

V Tabulce 3.2 je vidět vývoj daňových příjmů obcí s maximálně 50 obyvateli přepočtených na obyvatele. Jsou sledovány příjmy z daně z nemovitosti (později daně z nemovitých věcí), příjmy z daně z přidané hodnoty a příjmy z daně z příjmů fyzických a právnických osob. Údaje jsou sledovány od roku 2010 do roku 2019.

Lze vidět, že výnos daně z nemovitosti je až na malé výkyvy poměrně konstantní. Oproti výnosu daně z příjmů fyzických a právnických osob a výnosu daně z přidané hodnoty je však nižší. Malá výnosnost této daně je z jisté části zapříčiněna stanovením základu daně. Ten, jak již bylo zmíněno výše, je stanoven na základě výměry nemovitosti, avšak celosvětově rozšířenější je způsob stanovení základu daně na základě hodnoty dané nemovitosti (valorem systém). Tento způsob je administrativně náročnější, avšak lépe odráží princip daňové spravedlivosti (Radvan, 2012).

Výnos daně z přidané hodnoty po většinu sledovaného období stále roste. Malý pokles byl zaznamenán pouze v roce 2013, a to přibližně o 800 korun na obyvatele.

Výnos daně z příjmů fyzických osob (DPFO) z kapitálových výnosů (od roku 2017 daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou) je po sledované období mírně kolísavý

s rostoucím trendem. Výnos daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti (od roku 2017 daň z příjmů fyzických osob placená poplatníky) je po sledované období kolísavý. Výnos daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků (od roku 2017 daně z příjmů fyzických osob placená plátcí) je ve sledovaném období stále rostoucí až na nepatrný pokles v roce 2013.

Výnos daně z příjmů právnických osob (DPPO) kromě let 2011 a 2012 je rostoucí. Změny rozpočtového určení daní procentuálního podílu na této dani byly vždy rostoucí. Také celostátní hrubý výnos této daně je po celé sledované období rostoucí.

Tabulka 3.2 Daňové výnosy obcí s maximálně 50 obyvateli přepočteny na obyvatele v KČ

		Daň z nemovitosti	Daň z přidané hodnoty	DPFO z kapitálových výnosů (od roku 2017 DPFO vybíraná srážkou)	DPFO ze samostatné výdělečné činnosti (od roku 2017 DPFO placená poplatníky)	DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků (od roku 2017 DPFO placená plátcí)	DPPO	DPPO za obce
Rok	2010	2 874	4 501	229	1 075	1 960	2 764	70
	2011	2 872	4 621	224	490	1 992	2 026	84
	2012	3 489	4 272	211	341	1 723	2 024	248
	2013	2 554	5 038	238	155	2 418	2 389	625
	2014	2 636	5 417	264	310	2 504	2 698	225
	2015	3 078	5 696	300	365	2 529	2 903	390
	2016	2 834	5 946	361	205	2 910	3 249	890
	2017	2 491	6 460	371	94	3 491	3 303	405
	2018	2 658	7 696	334	94	3 957	3 191	449
	2019	2 807	8 280	375	128	4 469	3 650	600

Zdroj: Monitor státní pokladna, vlastní zpracování

V Tabulce 3.3 lze vidět podíly jednotlivých daňových výnosů na celku uvedených výnosů v obcích s maximálně 50 obyvateli, hodnoty jsou uvedeny v období od roku 2010 do roku 2019 v procentech. Lze vidět, že poměr daňových výnosů se od roku 2010 nepatrně změnil. V roce 2010 nejvyšší část výnosů tvořily výnosy daně z přidané hodnoty (33,41 %), na druhém místě byl výnos daně z nemovitosti (21,34 %), poté výnos daně z příjmů právnických osob (20,52 %), následovaly výnosy z daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků (14,55 %), daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti (7,98 %), daň z příjmů fyzických osob z kapitálových

výnosů (1,7 %) a jako poslední výnos daně z příjmů právnických osob placené obcemi (0,52 %).

V roce 2019 již situace byla jiná. Výnosy daně z přidané hodnoty představovaly 40,77 %, následovaly je výnosy z daně z příjmů fyzických osob placené plátcí (22,01 %), poté výnos daně z příjmů právnických osob (17,97 %), výnos daně z nemovitých věcí (13,82 %), výnos daně z příjmů právnických osob za obce (2,95 %), výnos daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou (1,85 %) a jako poslední je výnos daně z příjmů fyzických osob placené poplatníky (0,63 %).

Tabulka 3.3 Podíl jednotlivých daňových výnosů na celku v obcích s maximálně 50 obyvateli (uvedeno v %)

		Daň z nemovitosti	Daň z přidané hodnoty	DPFO z kapitálových výnosů (od roku 2017 DPFO vybíraná srážkou)	DPFO ze samostatné výdělečné činnosti (od roku 2017 DPFO placená poplatníky)	DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků (od roku 2017 DPFO placená plátcí)	DPPO	DPPO za obce
Rok	2010	21,34	33,41	1,70	7,98	14,55	20,52	0,52
	2011	23,33	37,54	1,82	3,98	16,18	16,46	0,69
	2012	25,11	42,16	1,52	2,46	12,40	13,38	1,79
	2013	19,03	37,55	1,77	1,15	18,02	14,57	4,66
	2014	18,76	38,54	1,88	2,21	17,82	19,20	1,60
	2015	20,17	37,32	1,97	2,39	16,57	19,02	2,55
	2016	17,28	36,27	2,20	1,25	17,75	19,82	5,43
	2017	14,99	38,88	2,23	0,56	21,01	19,88	2,44
	2018	14,46	41,88	1,81	0,51	21,53	17,36	2,44
	2019	13,82	40,77	1,85	0,63	22,01	17,97	2,95

Zdroj: Monitor státní pokladna, vlastní zpracování

3.2 Obce velikostní kategorie 51–2 000 obyvatel

Druhou analyzovanou skupinou obcí je velikostní kategorie s počtem obyvatel nad 51 do 2 000. V Tabulce 3.4 lze vidět vývoj počtu obcí, obyvatel, zaměstnanců (a také jejich podíl k celkovému počtu obyvatel), počet dětí a žáků navštěvujících školy zřizované danými obcemi (a jejich podíl k celkovému počtu obyvatel) a velikost území.

Počet obcí se od roku 2010 snížil na 5 485 obcí. Jako u předešlé kategorie je to způsobeno nárůstem (poklesem) počtu obyvatel a přesunem do další kategorie. V České republice je 6 253 obcí (CZSO, 2019), tedy obce s 51 až 2 000 obyvateli jsou nejvíce zastoupenou skupinou. V roce 2019 obce do 2 000 obyvatel představovaly necelých 88 % ze všech obcí. Počet obyvatel těchto obcí se pohybuje v průběhu sledovaných let kolem 2 860 000. Podíl zaměstnanců k celkovému počtu obyvatel se pohybuje kolem 23 %, což je nepatrně více než u předchozí kategorie. Podíl žáků k celkovému počtu obyvatel se pohybuje mírně pod 10 % (v letech 2010 a 2011 se pro rozpočtové určení daní toto kritérium nepoužívalo). Obce zabírají necelých 5,5 milionů hektarů z celkového území České republiky.

Tabulka 3.4 Základní údaje obcí s 51–2 000 obyvateli od roku 2010 do roku 2019

Rok	Počet obcí	Počet obyv. k 1. 1. daného roku	Počet zam. k 1. 12. předchozího roku	Podíl zam. k celkovému počtu obyv. (v %)	Počet žáků k 30. 9. předchozího roku	Podíl žáků k celkovému počtu obyv. (v %)	Velikost území v ha k 1. 1. daného roku
2010	5 491	2 770 791	552 791	20	-	-	5 589 687
2011	5 498	2 799 888	563 558	20	-	-	5 597 963
2012	5 499	2 815 502	569 774	20	232 233	8	5 470 131
2013	5 498	2 818 914	569 709	20	236 525	8	5 463 035
2014	5 500	2 828 421	576 361	20	242 702	9	5 461 971
2015	5 497	2 834 339	605 137	21	246 703	9	5 457 555
2016	5 492	2 844 383	622 689	22	250 870	9	5 485 761
2017	5 489	2 846 696	640 396	22	252 979	9	5 478 065
2018	5 485	2 857 796	667 787	23	256 246	9	5 484 434
2019	5 485	2 871 636	663 465	23	257 714	9	5 477 652

Zdroj: Vyhláška č. 245/2010, vyhláška č. 259/2011, vyhláška č. 449/2012, vyhláška č. 264/2013, vyhláška č. 186/2014, vyhláška č. 213/2015, vyhláška 272/2016, vyhláška č. 429/2017, vyhláška č. 192/2018, vyhláška č. 219/2019, vlastní zpracování

V následující Tabulce 3.5 lze pozorovat vývoj daňových výnosů obcí s počtem obyvatel od 51 do 2 000. Údaje jsou uvedeny za období 2010–2019 v přepočtu na obyvatele.

Výnos daně z nemovitosti je po celé sledované období mírně rostoucí. Za povšimnutí stojí fakt, že daňový výnos z této daně v dané kategorii je více než o 1 000 Kč na obyvatele nižší než v předešlé kategorii. Výnos daně z přidané hodnoty je rostoucí až na malý pokles v roce 2012.

Tabulka 3.5 Daňové výnosy obcí s 51–2 000 obyvateli přepočteny na obyvatele v Kč

Rok	Daň z nemovitosti	Daň z přidané hodnoty	DPFO z kapitálových výnosů (od roku 2017 DPFO vybíraná srážkou)	DPFO ze samostatné výdělečné činnosti (od roku 2017 DPFO placená poplatníky)	DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků (od roku 2017 DPFO placená plátcí)	DPPO	DPPO za obce
2010	1 151	3 410	128	333	1 533	1 613	206
2011	1 156	3 473	140	211	1 568	1 499	250
2012	1 209	3 323	168	215	1 606	1 661	263
2013	1 197	4 429	207	214	2 000	2 049	264
2014	1 231	4 745	237	184	2 091	2 346	291
2015	1 289	4 763	254	238	2 148	2 431	364
2016	1 293	5 060	264	275	2 485	2 759	424
2017	1 322	5 770	262	88	2 880	2 824	425
2018	1 333	6 827	299	83	3 329	2 751	432
2019	1 329	7 137	334	105	3 696	2 877	465

Zdroj: Monitor státní pokladna, vlastní zpracování

V Tabulce 3.6 je zobrazen podíl jednotlivých daňových výnosů na celku v obcích s 51–2 000 obyvateli. Nejvyšší část daňových příjmů v této velikostní kategorii tvoří daň z přidané hodnoty, kdy se procentuální část pohybuje kolem 40 %. Zhruba 20 % daňových příjmů tvoří daň z příjmů právnických osob a daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků. Kolem 10 % daňových příjmů tvoří daň z nemovitosti. Zhruba 3 % daňových příjmů tvoří daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti a daň z příjmů právnických osob za obce. Nejmenší část daňových příjmů (kolem 1,5 %) tvoří daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů.

Tabulka 3.6 Podíl jednotlivých daňových výnosů na celku v obcích s 51–2 000 obyvateli (uvedeno v %)

Rok	Daň z nemovitosti	Daň z přidané hodnoty	DPFO z kapitálových výnosů (od roku 2017 DPFO vybíraná srážkou)	DPFO ze samostatné výdělečné činnosti (od roku 2017 DPFO placená poplatníky)	DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků (od roku 2017 DPFO placená plátcí)	DPPO	DPPO za obce
2010	13,74	40,72	1,53	3,98	18,31	19,26	2,46
2011	13,93	41,86	1,69	2,54	18,90	18,07	3,01
2012	14,32	39,35	1,99	2,55	19,02	19,67	3,11
2013	11,55	42,75	2,00	2,07	19,31	19,78	2,55
2014	11,07	42,65	2,13	1,65	18,80	21,09	2,62
2015	11,22	41,46	2,21	2,07	18,70	21,16	3,17
2016	10,29	40,29	2,10	2,19	19,79	21,97	3,38
2017	9,74	42,52	1,93	0,65	21,22	20,81	3,13
2018	8,85	45,35	1,99	0,55	22,11	18,27	2,87
2019	8,34	44,77	2,09	0,66	23,18	18,05	2,92

Zdroj: Monitor státní pokladna, vlastní zpracování

3.3 Obce velikostní kategorie 2 001–30 000 obyvatel

Další analyzovanou velikostní kategorií jsou obce s 2 001 až 30 000 obyvateli. V následující Tabulce 3.7 lze vidět základní údaje o těchto obcích od roku 2010 do roku 2019. Počet obcí se pohybuje kolem 650, což představuje přibližně 10 % ze všech obcí České republiky. V obcích této velikostní kategorie se počet obyvatel pohybuje kolem 3 800 000. Počet zaměstnanců se blíží k 50 % všech obyvatel daných obcí. Počet žáků se pohybuje mezi 13 až 14 %. Obce této velikostní kategorie zaujímají přibližně 1 800 000 ha České republiky.

Tabulka 3.7 Základní údaje obcí s 2 001–30 000 obyvateli od roku 2010 do roku 2019

Rok	Počet obcí	Počet obyv. k 1. 1. daného roku	Počet zam. k 1. 12. předchozího roku	Podíl zam. k celkovému počtu obyv. (v %)	Počet žáků k 30. 9. předchozího roku	Podíl žáků k celkovému počtu obyv. (v %)	Velikost území v ha k 1. 1. daného roku
2010	653	3 797 619	1 481 030	39	-	-	1 821 281
2011	653	3 795 985	1 528 421	40	-	-	1 813 971
2012	637	3 789 240	1 572 082	41	475 855	13	1 812 960
2013	646	3 800 876	1 598 462	42	486 660	13	1 821 775
2014	647	3 799 981	1 615 170	43	496 745	13	1 822 446
2015	652	3 838 758	1 684 471	44	511 210	13	1 830 304
2016	654	3 840 918	1 738 815	45	520 560	14	1 843 343
2017	660	3 852 980	1 799 936	47	531 053	14	1 852 883
2018	662	3 831 343	1 827 026	48	533 693	14	1 839 059
2019	666	3 844 445	1 846 635	48	540 687	14	1 848 222

Zdroj: Vyhláška č. 245/2010, vyhláška č. 259/2011, vyhláška č. 449/2012, vyhláška č. 264/2013, vyhláška č. 186/2014, vyhláška č. 213/2015, vyhláška 272/2016, vyhláška č. 429/2017, vyhláška č. 192/2018, vyhláška č. 219/2019, vlastní zpracování

V Tabulce 3.8 lze vidět daňové výnosy obcí s 2 001–30 000 obyvateli v přepočtu na obyvatele. U výnosu daně z nemovitosti lze zaznamenat, že po celé sledované období je rostoucí a částka se pohybuje kolem 970 Kč na obyvatele. Výnos z DPH je s výjimkou v roce 2012 jinak po celé sledované období také rostoucí a v roce 2019 představoval příjem obcí ve výši 7 261 Kč na obyvatele. Výnos daně z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů (od roku 2017 daně z příjmů fyzických osob vybíraná srážkou) je po celé sledované období rostoucí, přičemž od roku 2010 se příjem z této daně zvýšil o 255 Kč na osobu. Výnos daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti (od roku 2017 daň z příjmů fyzických osob placená poplatníky) je po sledované období kolísavý. Výnos daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků (od roku 2017 daň z příjmů fyzických osob placená plátcí) je po celé sledované období rostoucí. Výnos daně z příjmů právnických osob je stejně jako u předešlých daňových výnosů rostoucí. Výnos daně z příjmů právnických osob za obce je po sledované období rostoucí s výjimkou v roce 2012 a 2013, kdy byl pozorován pokles výnosu z této daně.

Tabulka 3.8 Daňové výnosy obcí s 2 001–30 000 obyvateli přepočteny na obyvatele v KČ

Rok	Daň z nemovitosti	Daň z přidané hodnoty	DPFO z kapitálových výnosů (od roku 2017 DPFO vybíraná srážkou)	DPFO ze samostatné výdělečné činnosti (od roku 2017 DPFO placená poplatníky)	DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků (od roku 2017 DPFO placená plátcí)	DPPO	DPPO za obce
2010	734	3 506	91	236	1 085	1 680	532
2011	745	3 628	148	218	1 703	1 562	513
2012	869	3 474	176	219	1 757	1 737	471
2013	887	4 506	215	223	2 166	2 093	453
2014	906	4 792	244	173	2 226	2 380	470
2015	928	4 836	263	240	2 299	2 472	511
2016	946	5 118	270	263	2 662	2 808	532
2017	960	5 812	270	94	3 074	2 872	550
2018	983	6 940	307	81	3 510	2 852	565
2019	981	7 261	346	110	3 956	3 259	591

Zdroj: Monitor státní pokladna, vlastní zpracování

V Tabulce 3.9 lze vidět podíl jednotlivých daňových výnosů na celku v obcích s 2 001–30 000 obyvateli. Největší část daňových příjmů v této velikostní kategorii tvoří daň z přidané hodnoty (kolem 40 %), na druhém místě je výnos daně z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků (od roku 2017 daň z příjmů fyzických osob placená plátcí), zde se podíl na celku pohybuje kolem 24 %. Kolem 20 % se pohybuje výnos daně z příjmů právnických osob. Následuje výnos daně z nemovitosti (kolem 7 %), výnos daně z příjmů právnických osob za obce (kolem 4 %) a výnos daně z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů (od roku 2017 výnos daně z příjmů fyzických osob vybíraná srážkou), který se pohybuje okolo 2 %. Nejmenší podíl zaujímá výnos daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti (od roku 2017 daň z příjmů fyzických osob placená poplatníky), jejíž podíl představuje do roku 2016 2 % a od roku 2017 necelé 1 %.

Tabulka 3.9 Podíl jednotlivých daňových výnosů na celku v obcích s 2 001–30 000 obyvateli (uvedeno v %)

Rok	Daň z nemovitosti	Daň z přidané hodnoty	DPFO z kapitálových výnosů (od roku 2017 DPFO vybíraná srážkou)	DPFO ze samostatné výdělečné činnosti (od roku 2017 DPFO placená poplatníky)	DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků (od roku 2017 DPFO placená plátcí)	DPPO	DPPO za obce
2010	9,34	44,58	1,15	3,00	13,80	21,37	6,77
2011	8,75	42,59	1,73	2,56	20,00	18,34	6,02
2012	9,99	39,92	2,02	2,52	20,18	19,96	5,41
2013	8,41	42,73	2,04	2,11	20,55	19,86	4,29
2014	8,10	42,82	2,18	1,55	19,89	21,26	4,20
2015	8,04	41,88	2,27	2,07	19,91	21,41	4,43
2016	7,51	40,62	2,14	2,08	21,13	22,29	4,22
2017	7,04	42,64	1,98	0,69	22,55	21,07	4,04
2018	6,45	45,55	2,01	0,53	23,04	18,72	3,71
2019	5,94	44,00	2,10	0,66	23,97	19,75	3,58

Zdroj: Monitor státní pokladna, vlastní zpracování

3.4 Obce velikostní kategorie nad 30 000 obyvatel

Další velikostní kategorií, která je analyzována, jsou obce, které mají nad 30 000 obyvatel. Základní údaje o těchto obcích jsou uvedeny v Tabulce 3.10. Těchto obcí je v České republice celkem 32 (v letech 2015–2017 to bylo 31). Počet obyvatel se po sledované období pohybuje kolem 1 800 000. Podíl zaměstnanců k celkovému počtu obyvatel těchto obcí je zde okolo 60 %, což je nejvíce ze všech zmíněných velikostních kategorií. Podíl žáků v této velikostní skupině je po sledované období přibližně 12 %. Obce s více než 30 000 obyvateli zaujímají přibližně 215 000 ha České republiky.

Tabulka 3.10 Základní údaje obcí s 30 001 a více obyvateli od roku 2010 do roku 2019

Rok	Počet obcí	Počet obyv. k 1. 1. daného roku	Počet zam. k 1. 12. předchozího roku	Podíl zam. k celkovému počtu obyv. (v %)	Počet žáků k 30. 9. předchozího roku	Podíl žáků k celkovému počtu obyv. (v %)	Velikost území v ha k 1. 1. daného roku
2010	32	1 836 483	949 769	51,72	-	-	211 128
2011	32	1 830 681	964 252	52,67	-	-	211 126
2012	32	1 808 147	993 946	54,97	200 362	11,08	211 123
2013	32	1 801 655	1 012 916	56,22	204 661	11,36	211 125
2014	32	1 795 124	1 033 580	57,58	209 518	11,67	211 125
2015	31	1 761 015	1 062 028	60,31	211 528	12,01	208 657
2016	31	1 758 525	1 077 143	61,25	215 826	12,27	208 657
2017	31	1 755 608	1 107 648	63,09	218 657	12,45	208 657
2018	32	1 782 568	1 152 843	64,67	225 566	12,65	214 977
2019	32	1 780 049	1 173 135	65,90	226 232	12,71	215 252

Zdroj: Vyhláška č. 245/2010, vyhláška č. 259/2011, vyhláška č. 449/2012, vyhláška č. 264/2013, vyhláška č. 186/2014, vyhláška č. 213/2015, vyhláška 272/2016, vyhláška č. 429/2017, vyhláška č. 192/2018, vyhláška č. 219/2019, vlastní zpracování

V Tabulce 3.11 jsou uvedeny daňové výnosy obcí s více než 30 000 obyvateli v přepočtu na obyvatele. Výnos daně z nemovitosti je kromě poklesu v roce 2011 mírně rostoucí bez výkyvů, výnos daně z přidané hodnoty je s výjimkou poklesu v roce 2012 rostoucí, přičemž největší nárůst nastal v roce 2019. Výnos daní z příjmů fyzických osob je po sledované období rostoucí s mírnými výkyvy. Výnos daně z příjmů právnických osob a daně z příjmů právnických osob za obce je stejně jako v předešlých případech rostoucí s mírnými výkyvy.

Tabulka 3.11 Daňové výnosy obcí s 30 001 a více obyvateli přepočteny na obyvatele v Kč

Rok	Daň z nemovitosti	Daň z přidané hodnoty	DPFO z kapitálových výnosů (od roku 2017 DPFO vybíraná srážkou)	DPFO ze samostatné výdělečné činnosti (od roku 2017 DPFO placená poplatníky)	DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků (od roku 2017 DPFO placená plátcí)	DPPO	DPPO za obce
2010	809	4 513	172	384	2 074	2 094	598
2011	755	4 501	189	202	2 145	1 959	612
2012	928	4 271	222	220	2 207	2 184	518
2013	964	4 679	224	208	2 315	2 196	569
2014	981	4 901	252	171	2 345	2 428	580
2015	1 001	5 048	274	195	2 456	2 555	599
2016	1 083	5 310	281	240	2 841	2 903	526
2017	1 098	6 018	279	93	3 241	2 968	621
2018	1 065	7 147	317	79	3 707	2 918	653
2019	1 081	7 477	357	107	4 155	3 321	589

Zdroj: Monitor státní pokladna, vlastní zpracování

V Tabulce 3.12 lze vidět podíl jednotlivých daňových výnosů na celku v obcích s počtem obyvatel nad 30 000. Lze pozorovat, že nejvyšší podíl na daňových příjmech má výnos daně z přidané hodnoty, který se pohybuje nad 40 %. Druhého nejvyššího podílu (okolo 20 %) nabývá daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků (od roku 2017 daň z příjmů fyzických osob placená plátcí), necelých 20 % pak výnos daně z příjmů právnických osob. Podíl výnosu daně z nemovitosti se pohybuje okolo 7 %. Třetí nejmenší podíl má výnos daně z příjmů právnických osob za obce (okolo 4 %), podíl výnosu daně z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů (od roku 2017 daň z příjmů fyzických osob vybíraná srážkou) nabývá hodnoty okolo 2 %. Nejmenší část z daňových výnosů tvoří daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti (od roku 2017 daň z příjmů fyzických osob placená poplatníky) a podíl představuje do roku 2017 necelá 2 % a od roku 2017 necelé 1 %.

Tabulka 3.12 Podíl jednotlivých daňových výnosů na celku v obcích s 30 001 a více obyvateli (uvedeno v %)

Rok	Daň z nemovitosti	Daň z přidané hodnoty	DPFO z kapitálových výnosů (od roku 2017 DPFO vybíraná srážkou)	DPFO ze samostatné výdělečné činnosti (od roku 2017 DPFO placená poplatníky)	DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků (od roku 2017 DPFO placená plátcí)	DPPO	DPPO za obce
2010	7,60	42,40	1,62	3,61	19,48	19,67	5,62
2011	7,29	43,43	1,82	1,95	20,70	18,90	5,91
2012	8,80	40,47	2,11	2,09	20,92	20,70	4,91
2013	8,64	41,94	2,01	1,87	20,76	19,68	5,10
2014	8,42	42,04	2,16	1,47	20,12	20,83	4,97
2015	8,26	41,62	2,26	1,61	20,25	21,07	4,94
2016	8,22	40,28	2,13	1,82	21,55	22,02	3,99
2017	7,67	42,03	1,95	0,65	22,64	20,73	4,34
2018	7,21	44,99	2,14	0,54	25,10	19,76	4,42
2019	6,32	43,76	2,09	0,63	24,32	19,44	3,45

Zdroj: Monitor státní pokladna, vlastní zpracování

3.5 Brno, Ostrava a Plzeň

Tato podkapitola je věnována analýze měst Brna, Ostravy a Plzně. Tato města nejsou zahrnuta do velikostní kategorie obcí nad 30 000 obyvatel, protože mají odlišně stanovený koeficient postupných přechodů. Z Tabulky 3.13 lze vyčíst základní údaje těchto měst od roku 2010 do roku 2019. Nejvyšší počet obyvatel má Brno, pohybuje se okolo 380 000. Na druhém místě je Ostrava s přibližně 290 000 obyvateli a poslední je Plzeň, kde se počet obyvatel pohybuje okolo 170 000. Podíl zaměstnanců je největší v Brně (okolo 90 %), následuje jej Plzeň (kolem 80 %) a nejmenší podíl zaměstnanců je v Ostravě, přičemž se pohybuje okolo 75 %. Podíl žáků je ve všech třech městech stejný, tj. zhruba 11 %. Brno zaujímá 23 018 ha, velikost Ostravy je 21 423 ha a Plzeň se rozprostírá na 13 767 ha.

Tabulka 3.13 Základní údaje Brna, Ostravy a Plzně od roku 2010 do roku 2019

	Rok	Počet obyv. k 1. 1. daného roku	Počet zam. k 1. 12. předchozího roku	Podíl zam. k celkovému počtu obyv. (v %)	Počet žáků k 30. 9. předchozího roku	Podíl žáků k celkovému počtu obyv. (v %)	Velikost území v ha k 1. 1. daného roku
Brno	2010	371 399	248 063	67	-	-	23 020
	2011	371 371	255 322	69	-	-	23 020
	2012	378 965	268 741	71	35 464	9	23 018
	2013	378 327	289 474	77	36 643	10	23 018
	2014	377 508	298 120	79	37 682	10	23 018
	2015	377 440	307 405	81	38 937	10	23 018
	2016	377 028	311 082	83	40 179	11	23 018
	2017	377 973	319 213	84	41 179	11	23 018
	2018	379 527	336 205	89	42 011	11	23 018
	2019	380 681	342 018	90	42 635	11	23 018
Ostrava	2010	306 006	170 235	56	-	-	21 422
	2011	303 609	208 204	69	-	-	21 422
	2012	299 622	195 116	65	29 994	10	21 422
	2013	297 421	197 814	67	29 991	10	21 422
	2014	295 653	199 934	68	30 385	10	21 423
	2015	294 200	202 495	69	30 742	10	21 423
	2016	292 681	209 305	72	30 914	11	21 423
	2017	291 634	218 767	75	30 976	11	21 423
	2018	290 450	222 329	77	31 037	11	21 423
	2019	289 128	223 360	77	30 671	11	21 423
Plzeň	2010	169 935	102 337	60	-	-	13 767
	2011	168 808	110 752	66	-	-	13 767
	2012	167 302	114 763	69	16 363	10	13 767
	2013	167 472	111 508	67	16 909	10	13 767
	2014	168 034	121 787	72	17 358	10	13 767
	2015	169 033	126 376	75	18 135	11	13 767
	2016	169 858	129 426	76	18 528	11	13 767
	2017	170 548	135 929	80	18 918	11	13 767
	2018	170 936	139 198	81	19 233	11	13 767
	2019	172 441	142 578	83	19 483	11	13 767

Zdroj: Vyhláška č. 245/2010, vyhláška č. 259/2011, vyhláška č. 449/2012, vyhláška č. 264/2013, vyhláška č. 186/2014, vyhláška č. 213/2015, vyhláška 272/2016, vyhláška č. 429/2017, vyhláška č. 192/2018, vyhláška č. 219/2019, vlastní zpracování

V následující Tabulce 3.14 lze vidět daňové příjmy Brna, Ostravy a Plzně v přepočtu na obyvatele. Výnos daně z nemovitosti je nejnižší v Brně a pohybuje se okolo 650 Kč na obyvatele. V Ostravě a Plzni je výnos daně z nemovitosti velmi podobný v přibližné výši 800 Kč na obyvatele. Výnos daně z přidané hodnoty je u všech třech měst téměř shodný a rostoucí. Výnos daně z příjmů fyzických osob je opět velmi podobný, obdobně také daň z příjmů právnických osob. Výnos daně z příjmů právnických osob za obce je v Brně a Ostravě podobný a kolísavý. V Plzni je tento výnos výrazně vyšší.

Tabulka 3.14 Daňové výnosy Brna, Ostrava a Plzně přepočteny na obyvatele v Kč

	Rok	Daň z nemovitosti	Daň z přidané hodnoty	DPFO z kapitálových výnosů (od roku 2017 DPFO vybíraná srážkou)	DPFO ze samostatné výdělečné činnosti (od roku 2017 DPFO placená poplatníky)	DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků (od roku 2017 DPFO placená plátcí)	DPPO	DPPO za obce
Brno	2010	546	8 751	335	574	3 917	4 075	870
	2011	572	9 007	363	163	4 136	3 794	1 159
	2012	571	8 534	431	238	4 224	4 219	928
	2013	601	8 684	413	298	4 271	4 087	1 180
	2014	619	9 099	468	155	4 376	4 476	980
	2015	628	9 228	500	158	4 505	4 642	827
	2016	637	9 639	509	469	5 083	5 259	922
	2017	648	10 898	505	152	5 726	5 376	1 068
	2018	649	12 748	564	143	6 457	5 178	877
	2019	646	13 305	635	188	7 234	5 911	889
Ostrava	2010	529	8 786	335	373	3 876	4 081	647
	2011	449	9 015	363	193	4 098	3 741	943
	2012	624	8 561	432	145	4 168	4 242	668
	2013	709	8 677	414	167	4 165	4 098	1 254
	2014	820	9 023	468	193	4 259	4 468	1 050
	2015	774	9 172	501	287	4 346	4 589	706
	2016	791	9 615	509	239	4 986	5 260	805
	2017	771	10 895	505	195	5 677	5 372	496
	2018	806	12 734	563	143	6 385	5 170	672
	2019	797	13 276	633	188	7 143	5 897	591
Plzeň	2010	760	8 794	335	592	3 893	4 076	990
	2011	775	8 807	363	451	4 093	3 800	1 051
	2012	806	8 560	432	373	4 223	4 241	1 644
	2013	796	8 702	414	308	4 241	4 094	1 055
	2014	802	9 049	468	174	4 356	4 483	1 132

	2015	814	9 278	501	241	4 487	4 652	1 142
	2016	828	9 651	510	433	5 062	5 267	1 239
	2017	826	10 912	505	161	5 710	5 383	1 945
	2018	839	12 770	565	143	6 429	5 186	1 331
	2019	807	13 314	635	188	7 197	5 915	6 283

Zdroj: Monitor státní pokladna, vlastní zpracování

V Tabulce 3.15 je zobrazen podíl jednotlivých daňových příjmů na celku v Brně, Ostravě a Plzni. Podíl jednotlivých daňových výnosů je u všech tří měst obdobný. Největší část tvoří výnos daně z přidané hodnoty a pohybuje se okolo 40 %, následuje výnos daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků (od roku 2017 daň z příjmů fyzických osob placená plátcí) a výnos daně z příjmů právnických osob, v obou případech je zhruba ve výši 20 %. Na čtvrtém místě je daň z příjmů právnických osob za obce a s výjimkou v roce 2019 v Plzni, kdy podíl představoval 18 %, se jinak pohybuje okolo 5 %. Daň z nemovitosti se na daňových příjmech podílí přibližně 3 %. Druhý nejnižší podíl tvoří výnos daně z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů (od roku 2017 daň z příjmů fyzických osob vybíraná srážkou) a pohybuje se okolo 2 %. Nejnižší podíl na daňových příjmech tvoří výnos daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti a funkčních požitků (od roku 2017 daň z příjmů fyzických osob placená poplatníky), s malými výkyvy se pohybuje okolo 1 %.

Tabulka 3.15 Podíl jednotlivých daňových výnosu na celku v Brně, Ostravě a Plzni (uvedeno v %)

	Rok	Daň z nemovitosti	Daň z přidané hodnoty	DPFO z kapitálových výnosů (od roku 2017 DPFO vybíraná srážkou)	DPFO ze samostatné výdělečné činnosti (od roku 2017 DPFO placená poplatníky)	DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků (od roku 2017 DPFO placená plátcí)	DPPO	DPPO za obce
Brno	2010	2,86	45,90	1,75	3,01	20,54	21,37	4,56
	2011	2,98	46,93	1,89	0,85	21,55	19,77	6,04
	2012	2,98	44,57	2,25	1,24	22,06	22,04	4,85
	2013	3,08	44,45	2,11	1,53	21,87	20,92	6,04
	2014	3,07	45,11	2,32	0,77	21,69	22,19	4,86
	2015	3,07	45,04	2,44	0,77	21,99	22,66	4,04
	2016	2,83	42,80	2,26	2,08	22,57	23,36	4,09
	2017	2,66	44,71	2,07	0,62	23,49	22,06	4,38

	2018	2,44	47,90	2,12	0,54	24,26	19,45	3,29
	2019	2,24	46,19	2,20	0,65	25,11	20,52	3,08
Ostrava	2010	2,84	47,17	1,80	2,00	20,81	21,91	3,47
	2011	2,39	47,95	1,93	1,03	21,79	19,90	5,02
	2012	3,31	45,44	2,29	0,77	22,12	22,52	3,55
	2013	3,64	44,53	2,12	0,86	21,38	21,03	6,44
	2014	4,05	44,49	2,31	0,95	21,00	22,03	5,18
	2015	3,80	45,02	2,46	1,41	21,33	22,52	3,47
	2016	3,56	43,30	2,29	1,08	22,45	23,69	3,63
	2017	3,23	45,56	2,11	0,82	23,74	22,47	2,07
	2018	3,05	48,10	2,13	0,54	24,12	19,53	2,54
	2019	2,79	46,54	2,22	0,66	25,04	20,67	2,07
Plzeň	2010	3,91	45,24	1,72	3,04	20,03	20,97	5,09
	2011	4,01	45,53	1,88	2,33	21,16	19,65	5,43
	2012	3,98	42,21	2,13	1,84	20,82	20,91	8,11
	2013	4,06	44,38	2,11	1,57	21,63	20,88	5,38
	2014	3,92	44,22	2,29	0,85	21,29	21,91	5,53
	2015	3,86	43,94	2,37	1,14	21,25	22,03	5,41
	2016	3,60	41,98	2,22	1,88	22,02	22,91	5,39
	2017	3,25	42,89	1,99	0,63	22,44	21,16	7,64
	2018	3,08	46,84	2,07	0,52	23,58	19,02	4,88
	2019	2,35	38,77	1,85	0,55	20,96	17,23	18,30

Zdroj: Monitor státní pokladna, vlastní zpracování

4 Zhodnocení působení faktorů na daňové příjmy obcí

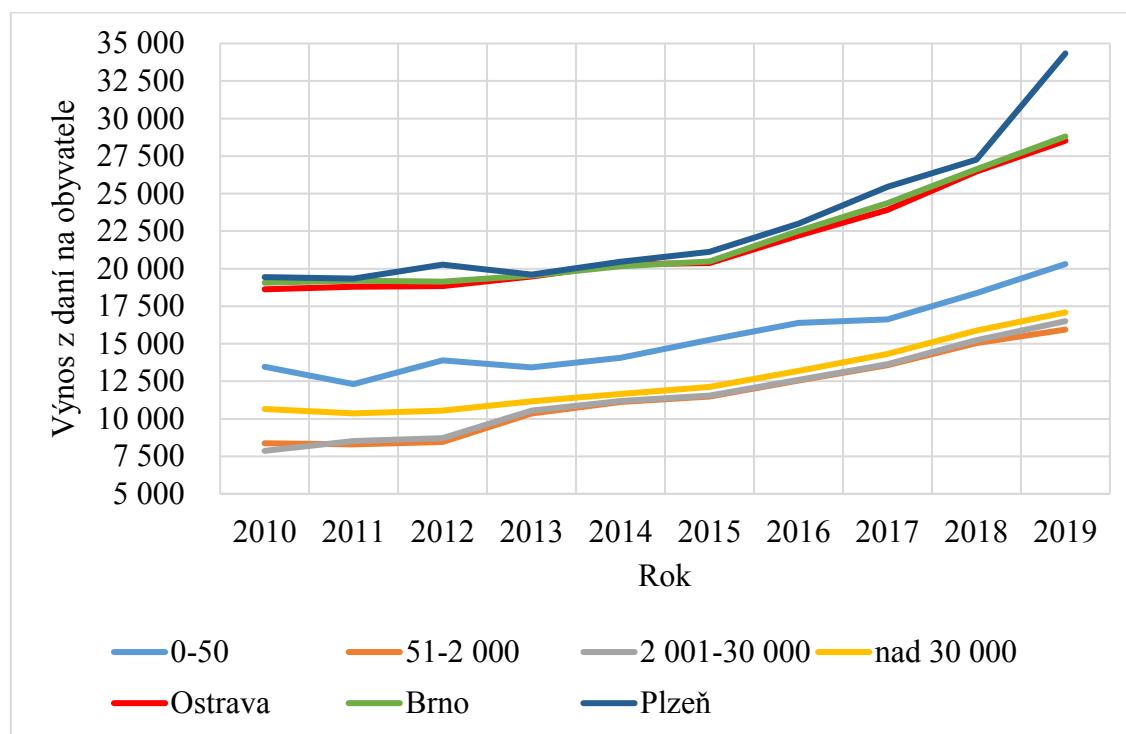
Následující kapitola bude věnována hodnocení faktorů, které způsobily výkyvy v daňových příjmech obcí, jež jsou rozděleny do již zmíněných velikostních kategorií. Kapitola se bude nejdříve zabývat celkovými daňovými příjmy, poté výnosy z daní z nemovitosti, výnosy z daně z přidané hodnoty a následně výnosy z daně z příjmů fyzických osob a z příjmů právnických osob.

4.1 Celkové daňové příjmy

V Grafu 4.1 lze pozorovat vývoj celkových daňových příjmů velikostních kategorií v přepočtu na obyvatele od roku 2010 do roku 2019. Na grafu lze vidět, že Ostrava (v grafu červená křivka), Brno (v grafu zelená křivka) a Plzeň (v grafu tmavě modrá křivka) mají daňové příjmy téměř totožné, pouze kromě výkyvu u města Plzeň v roce 2012 a 2019. Z pohledu velikostních kategorií mají nejvyšší daňové příjmy na obyvatele obce do 50 obyvatel (v grafu světle modrá křivka). V této velikostní kategorii došlo k poklesu v roce 2011, 2012 a 2017, jinak jsou daňové příjmy po sledované období rostoucí. Obce velikostní kategorie 51–2 001 obyvatel (v grafu oranžová křivka) a 2 001–30 000 (v grafu šedá křivka) zaznamenávají téměř totožný vývoj daňových příjmů. Daňové příjmy obcí velikostní kategorie nad 30 000 obyvatel (v grafu žlutá křivka) po sledované období mírně převyšovaly obce s počtem obyvatel od 51 do 30 000, s výjimkou roku 2018, kdy byly daňové příjmy nižší.

Na grafu lze vidět, že velikostní kategorie se přirozeně rozdělily do tří skupin dle výše celkových daňových příjmů. První kategorii s nejvyššími daňovými příjmy tvoří města Brno, Ostrava a Plzeň. Druhou kategorií s druhou nejvyšší úrovní celkových daňových příjmů jsou obce s maximálně 50 obyvateli. Poslední kategorií s nejnižšími daňovými příjmy jsou obce velikostních kategorií s 51–2 000, 2 001–30 000 a více než 30 001 obyvateli. Toto rozdělení je způsobeno koeficienty postupných přechodů.

Graf 4.1 Vývoj daňových příjmů velikostních kategorií v přepočtu na obyvatele od roku 2010 do roku 2019 v Kč

Zdroj: Monitor státní pokladna, vlastní zpracování

4.2 Výnos z daně z nemovitosti

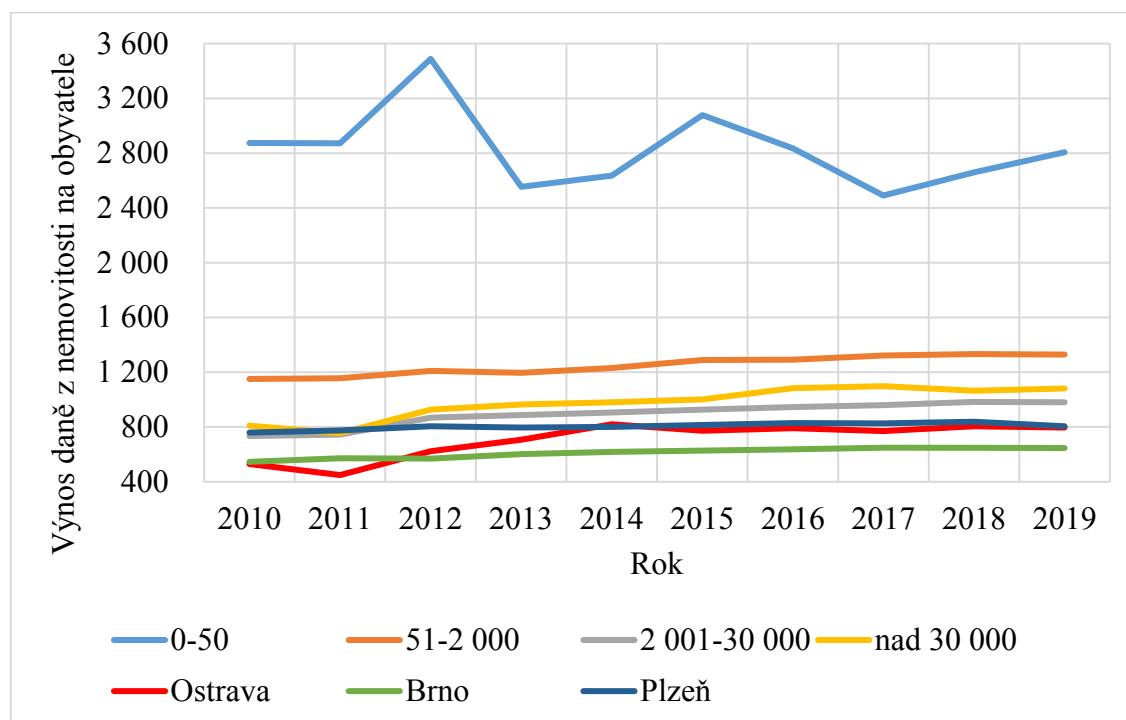
Daň z nemovitosti (do roku 2013 nesla název daň z nemovitých věcí) má mezi ostatními daňovými příjmy zvláštní postavení. Je to totiž jedna z mála možností, jejichž prostřednictvím mohou obce ovlivnit výši svých příjmů. Obce mohou příjem z této daně změnit dvěma způsoby. Prvním způsobem je osvobození nemovitostí postižených živelnou pohromou a osvobození zemědělských pozemků. Druhým způsobem je změna koeficientů, které ovlivňují daňovou sazbu. Těmito koeficienty jsou polohová renta, obecní koeficient a místní koeficient (Radvan, 2008). Daň z nemovitosti je také jedinou daní v České republice, jejíž výnos plyne celý do rozpočtu dané obce.

V Grafu 4.2 lze vidět vývoj výnosu z daně z nemovitosti v přepočtu na obyvatele v jednotlivých velikostních kategoriích od roku 2010 do roku 2019. Nejvyšší výnos z daně z nemovitosti mají překvapivě nejmenší obce, tedy obce do 50 obyvatel (v grafu světle modrá křivka). U této velikostní kategorie je vývoj výnosu také nejvíce kolísavý. Nejvyšší nárůst je zaznamenán v roce 2012, kdy se výnos z daně z nemovitosti zvýšil o 617 Kč na obyvatele. Tento růst byl zapříčiněn novelou zákona o dani z nemovitosti,

kteřá stanovila speciální sazby pro určité pozemky (zákon č. 212/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů).

Co se týká ostatních velikostních kategorií, lze vidět, že výnos je téměř konstantní. Z grafu také vyplývá, že se zvyšující se velikostní kategorií (s vyšším počtem obyvatel) se výnos z daně z nemovitých věcí snižuje.

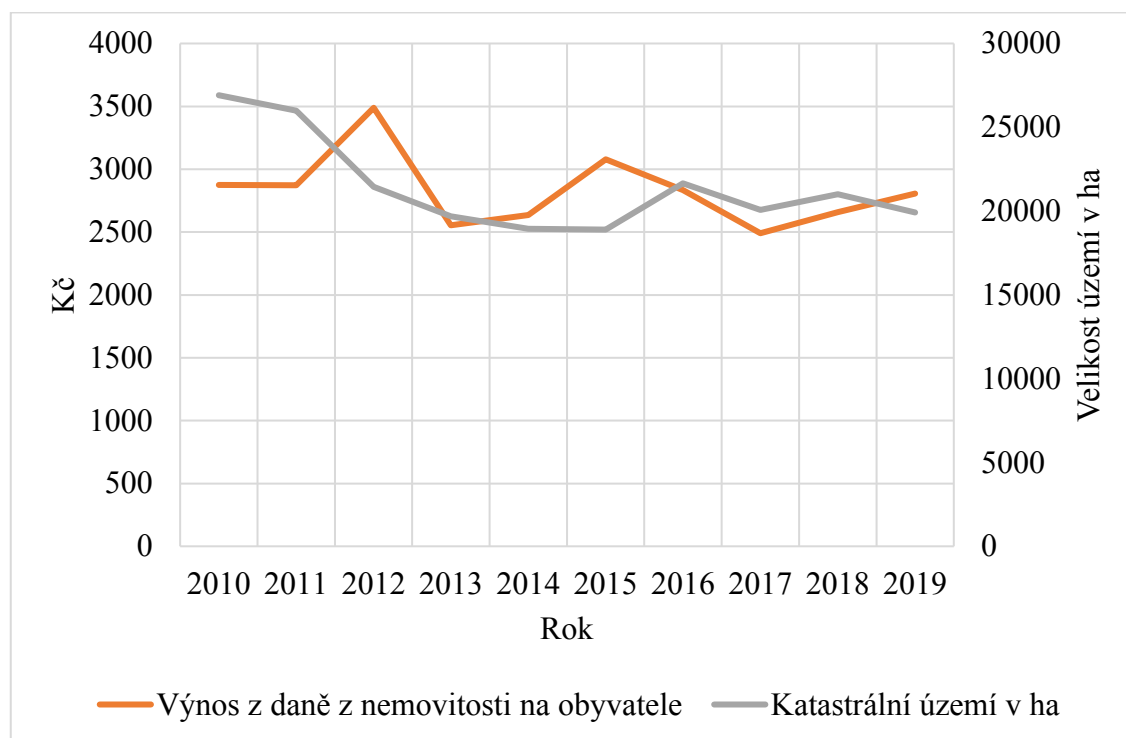
Graf 4.2 Vývoj výnosu daně z nemovitosti všech velikostních kategorií od roku 2010 do roku 2019 v Kč

Zdroj: Monitor státní pokladna, vlastní zpracování

Kolísavý vývoj výnosu z daně z nemovitosti u obcí do 50 obyvatel je způsobena především změnami počtu obcí této velikostní kategorie. Počet obcí se mění z důvodu změn počtu obyvatel, díky čemuž se obce zařadily do vyšší velikostní kategorie (viz předešlá kapitola). Srovnání mezi vývojem výnosu z daně z nemovitosti u obcí do 50 obyvatel a katastrální rozlohou je uvedeno v Grafu 4.3. U výnosu z daně z nemovitosti je více než počet obyvatel důležitější katastrální výměra. Na Grafu 4.3 lze sledovat, že vývoj výnosu z daně z nemovitosti je velmi podobný se změnami v katastrální rozloze obcí do 50 obyvatel.

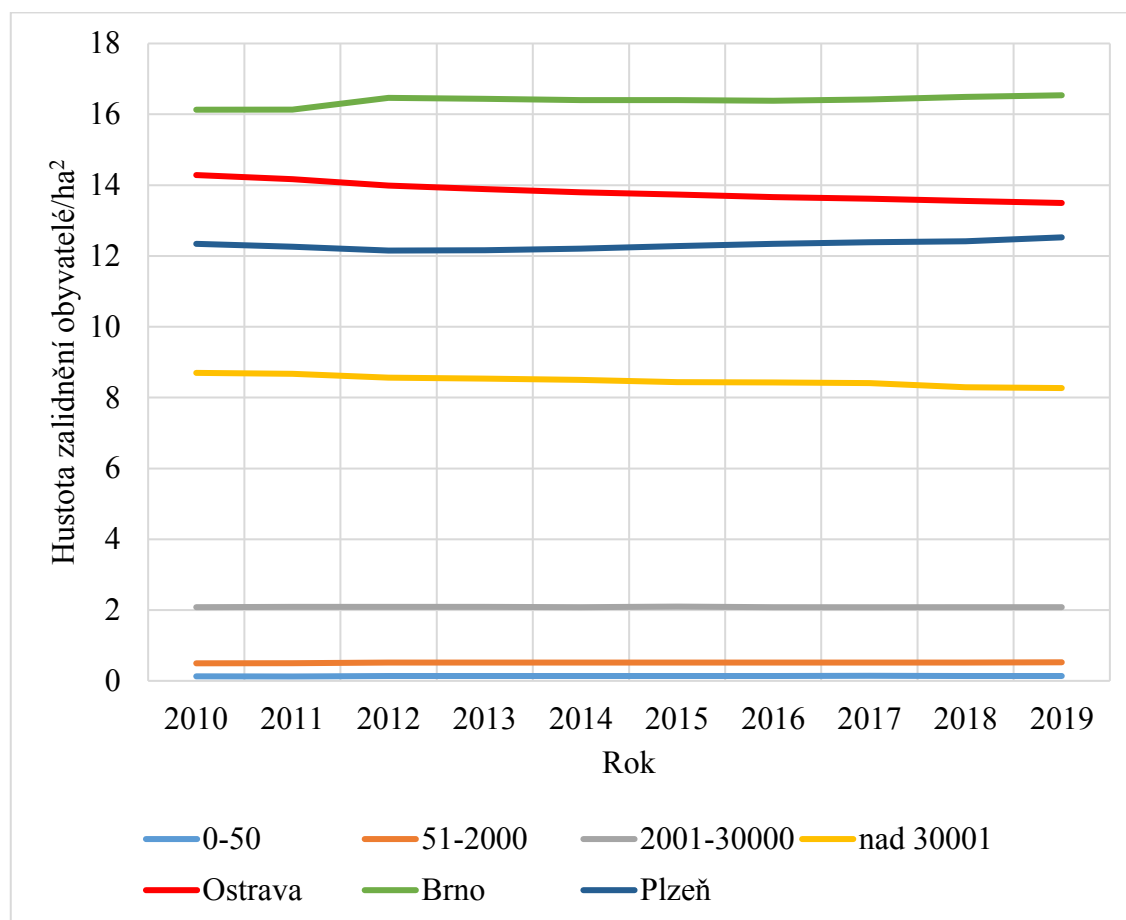
Graf 4.3 Srovnání mezi vývojem výnosu z daně z nemovitosti na obyvatele u obcí do 50 obyvatel a katastrální rozlohou od roku 2010 do roku 2019

Zdroj: Vyhláška č. 245/2010, vyhláška č. 259/2011, vyhláška č. 449/2012, vyhláška č. 264/2013, vyhláška č. 186/2014, vyhláška č. 213/2015, vyhláška 272/2016, vyhláška č. 429/2017, vyhláška č. 192/2018, vyhláška č. 219/2019, Monitor státní pokladna, vlastní zpracování

Výrazný rozdíl výnosů z daně z nemovitosti u velikostní kategorie obcí do 50 obyvatel je zřejmě způsoben odlišnou hustotou zalidnění těchto obcí. Hustota zalidnění je znázorněna na Grafu 4.4. Zde je zřejmé, že se zvyšující se velikostní kategorií roste také hustota zalidnění. I přesto, že hustota zalidnění je nejnižší v obcích velikostní kategorie do 50 obyvatel (hodnota se pohybuje okolo 0,15 obyvatel na ha²), má nejvyšší výnos z daně z nemovitosti. Tato skutečnost je způsobena zemědělskými pozemky. Z těchto pozemků je odváděna daň z pozemků (daň z pozemků spadá pod daň z nemovitostí) a právě tato skutečnost způsobuje daný rozdíl.

Graf 4.4 Hustota zalidnění všech velikostních kategorií obcí v ha² od roku 2010 do roku 2019

Zdroj: Vyhláška č. 245/2010, vyhláška č. 259/2011, vyhláška č. 449/2012, vyhláška č. 264/2013, vyhláška č. 186/2014, vyhláška č. 213/2015, vyhláška 272/2016, vyhláška č. 429/2017, vyhláška č. 192/2018, vyhláška č. 219/2019, vlastní zpracování

4.3 Výnos z daně z přidané hodnoty

Výnos z daně z přidané hodnoty tvoří největší část daňových příjmů u všech velikostních kategorií (viz předchozí kapitola). Na výnos z daně z přidané hodnoty má největší vliv rozpočtové určení daní a také sazba daně z přidané hodnoty.

Na Grafu 4.4 lze vidět vývoj výnosu z daně z přidané hodnoty v přepočtu na obyvatele všech velikostních kategorií od roku 2010 do roku 2019. Nejvyšší výnos z daně z přidané hodnoty mají města Brno, Ostrava a Plzeň. Vývoj tohoto výnosu u těchto měst je po celé sledované období téměř totožný. Téměř totožný vývoj však není způsoben podobností měst. V počtu obyvatel se tato města odlišují v řádech 100 000 (viz předchozí kapitola). Podobnost výnosu z daně z přidané hodnoty u Brna, Ostravy a Plzně je způsoben stejným přepočítacím koeficientem. Dle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů

některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, v současné době činí přepočítací koeficient 2,2961 (u ostatních obcí je přepočítací koeficient 1,0000).

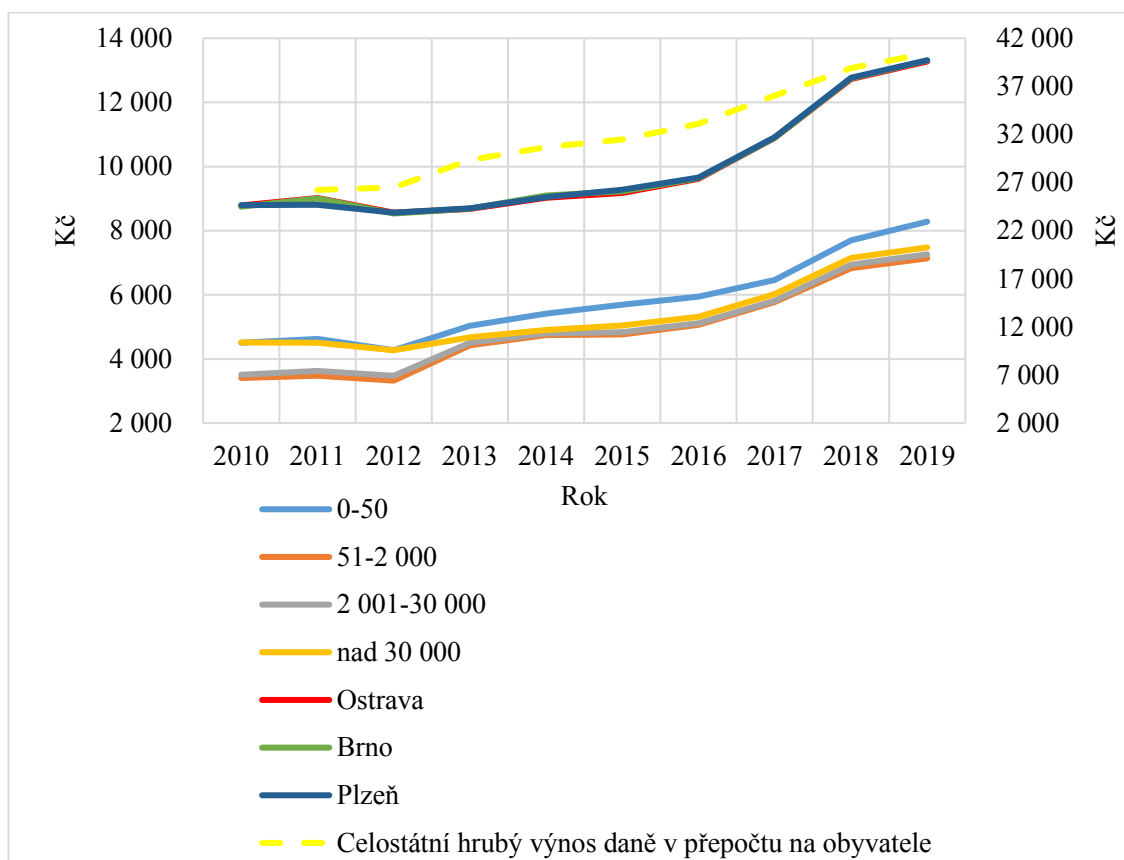
Výnos z daně z přidané hodnoty je po sledované období téměř stále rostoucí. Růst je způsoben především změnami rozpočtového určení daní a růstem výběru daní. První změna nastala v roce 2012, kdy byl u všech obcí s výjimkou velikostní kategorie do 50 obyvatel zaznamenán pokles výnosu z daně z nemovitosti. V roce 2012 se podíl z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty snížil z 21,40 % na 19,93 %, avšak tento pokles byl částečně vykompenzován zvýšením nižší sazby DPH z 10 % na 14 %.

Od roku 2012 se výnos z daně z přidané hodnoty po celou dobu zvyšoval. Tento růst je způsoben růstem procentuálního podílu na celostátním hrubém výnosu daně z přidané hodnoty a také růstem sazeb této daně (viz Kapitola 2.8). Na grafu je znázorněn také celostátní hrubý výnos z daně z přidané hodnoty tedy výnos státního rozpočtu (v roce 2010 data nebyla k dispozici), přičemž je znát, že stejně jako tento celostátní hrubý výnos z daně rostly také výnosy obcí z daně z přidané hodnoty.

Za pozornost stojí skutečnost, že výnos z daně z přidané hodnoty je nejnižší v obcích s 51 až 30 000 obyvateli (druhá a třetí velikostní kategorie). Tyto obce mají zcela totožný průběh výnosů po celé sledované období. Od roku 2010 do roku 2012 mají téměř shodný vývoj výnosů také obce do 50 obyvatel a s více než 30 000 obyvateli. Od roku 2012 se však vývoj výnosů těchto dvou kategorií rozchází a po zbytek sledovaného období výnos z daně z přidané hodnoty obcí do 50 obyvatel převyšuje výnos z daně z přidané hodnoty v obcích s více než 30 000 obyvateli.

Kromě koeficientů a celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty má na rozdíly ve výnosech u velikostních kategorií obcí také vliv počet žáků, zaměstnanců a katastrální výměra daných obcí. Grafy těchto ukazatelů jsou znázorněny v přílohách 9, 10 a 11. Města Brno, Ostrava a Plzeň mají nejvyšší hodnoty, co se týče velikosti území a počtu zaměstnanců. V počtu žáků je převyšuje pouze velikostní kategorie obcí 51–2 000 obyvatel. Tyto faktory jsou příčinou vyšších výnosů z daně z přidané hodnoty u těchto měst. U nižších velikostních kategorií jsou naopak tyto faktory nižší, což se odráží na výnosu z daně z přidané hodnoty.

Graf 4.5 Výnos z DPH v přepočtu na obyvatele všech velikostních kategorií obcí od roku 2010 do roku 2019 v Kč

Zdroj: Monitor státní pokladna, Finanční správa, vlastní zpracování

4.4 Výnos z daně z příjmů právnických osob

Výnos daně z příjmů právnických osob spadá k daním sdíleným. To znamená (jak již bylo zmíněno v předešlých kapitolách), že celostátní hrubý výnos této daně se mezi obce rozdělí dle rozpočtového určení daní.

Na Grafu 4.5 je vidět výnos z daně z příjmů právnických osob v přepočtu na obyvatele všech velikostních kategorií obcí od roku 2010 do roku 2019.

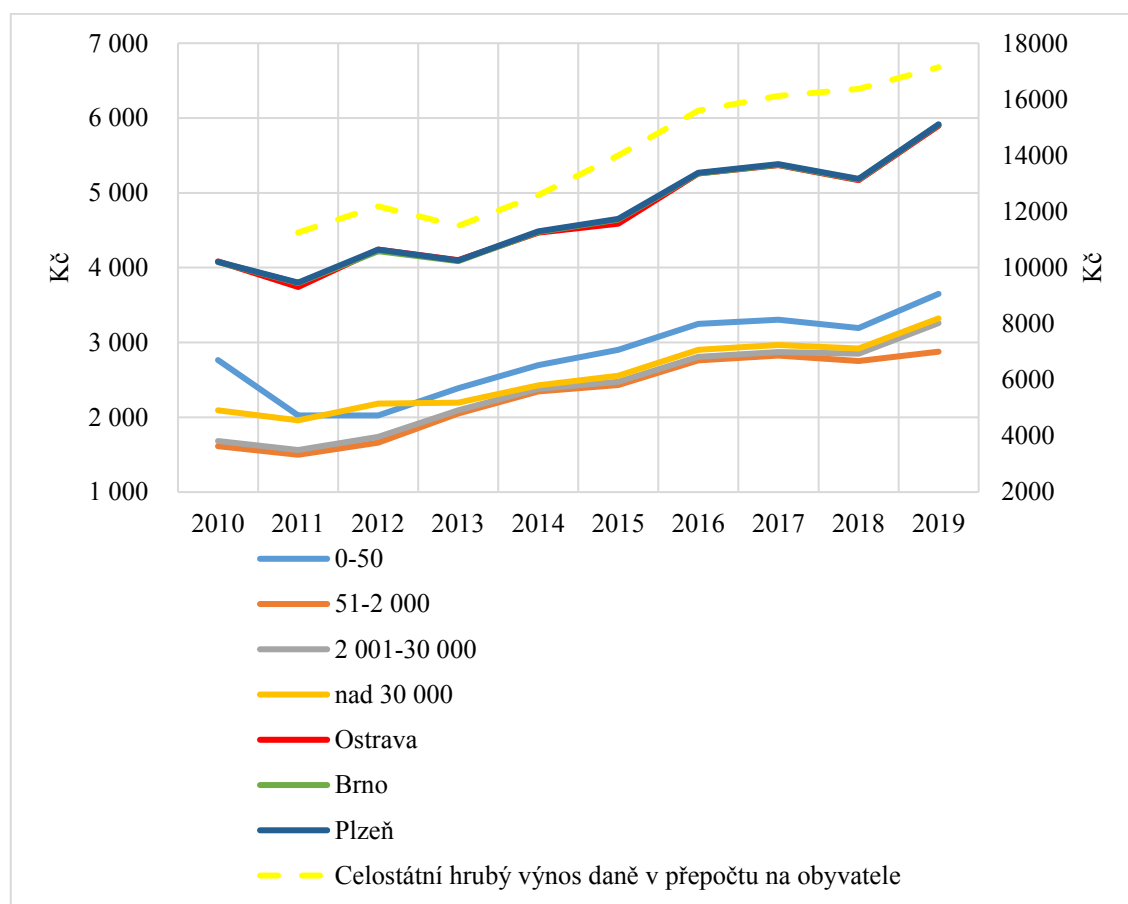
Téměř stejný vývoj výnosu z této daně je v Brně, Ostravě a Plzni. Totožný vývoj je stejně jako u DPH způsoben stejným přepočítacím koeficientem. Výnos z této daně je přitom u těchto měst nejvyšší.

Co se týče ostatních velikostních kategorií, nejnižší výnos z této daně je zaznamenán v obcích s 51–2 000 obyvateli a nejvyšší v obcích s maximálně 50 obyvateli (s výjimkou roku 2012).

Průběh vývoje je u všech téměř stejný. Od roku 2013, kdy došlo k navýšení podílu z celostátního hrubého výnosu z této daně z 21,40 % na 23,58 %, je vývoj výnosu z této daně rostoucí. V roce 2013 došlo také k zavedení počtu dětí a žáků navštěvujících školu zřizovanou obcí, jakožto faktoru, od kterého se daňové příjmy odvíjí, a celkový počet se násobil koeficientem 0,09. Od roku 2013 došlo k jedinému poklesu v roce 2018, a to u všech velikostních kategorií. Tento pokles mohl být způsoben poklesem přepočítacího koeficientu v roce 2018, který upravuje počet obyvatel z 0,8 na 0,78. V roce 2018 však došlo také k nárůstu koeficientu týkajícího se počtu dětí a žáků navštěvujících školy zřizované obcí z 0,07 na 0,09, čímž mohl být pokles částečně kompenzován.

Na grafu je také znázorněn celostátní hrubý výnos z daně z příjmů právnických osob, kde jde vidět, že výnos pro obce se vyvíjí obdobně.

Graf 4.6 Výnos z daně z příjmů právnických osob v přepočtu na obyvatele všech velikostních kategorií obcí od roku 2010 do roku 2019 v Kč

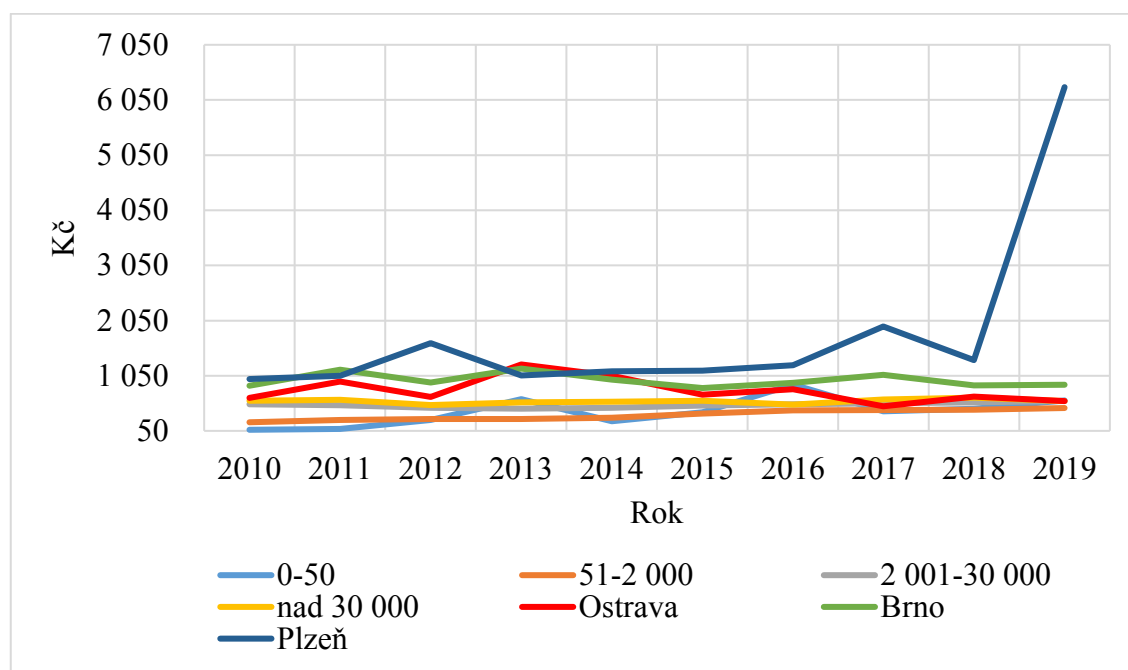
Zdroj: Monitor státní pokladna, Finanční správa, vlastní zpracování

Na Grafu 4.6 je znázorněn výnos z daně z příjmů právnických osob za obce v přepočtu na obyvatele od roku 2010 do roku 2019. Tento výnos se odvíjí od aktivit daných obcí,

přičemž je to daň placená obcí a zároveň je příjmem v celé výši dané obce. Po většinu sledovaného období se výnosy z této daně zvyšují s růstem obyvatel obcí, tedy platí, že čím větší velikostní kategorie, tím mají obce větší výnos z této daně.

V roce 2019 je v Plzni zaznamenán velký nárůst výnosu z této daně. Tento velký skok je způsoben mimořádným navýšením rozpočtu z důvodu daňové povinnosti související s realizací prodeje vodárenského majetku v roce 2018 (Město Plzeň, 2018).

Graf 4.7 Výnos z daně z příjmů právnických osob za obce v přepočtu na obyvatele všech velikostních kategorií obcí od roku 2010 do roku 2019 v Kč

Zdroj: Monitor státní pokladna, vlastní zpracování

4.5 Výnos z daně z příjmů fyzických osob

Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků spadá ke sdíleným daním, ale také k motivačním daním. Motivační daň představuje posílení daňových příjmů obcí prostřednictvím motivačního prvku, díky němuž obce z celostátního hrubého výnosu této daně dostanou navíc 1,5 %. Toto procento je rozděleno podle počtu zaměstnanců, kteří pracují na území obce (Jáč a kol., 2010).

V Grafu 4.7 je znázorněn výnos z daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků v přepočtu na obyvatele všech velikostních kategorií obcí od roku 2010 do roku 2019 a také celostátní hrubý výnos této daně. Stejně jako u výnosu z DPH a z příjmů právnických osob, výnos z daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti

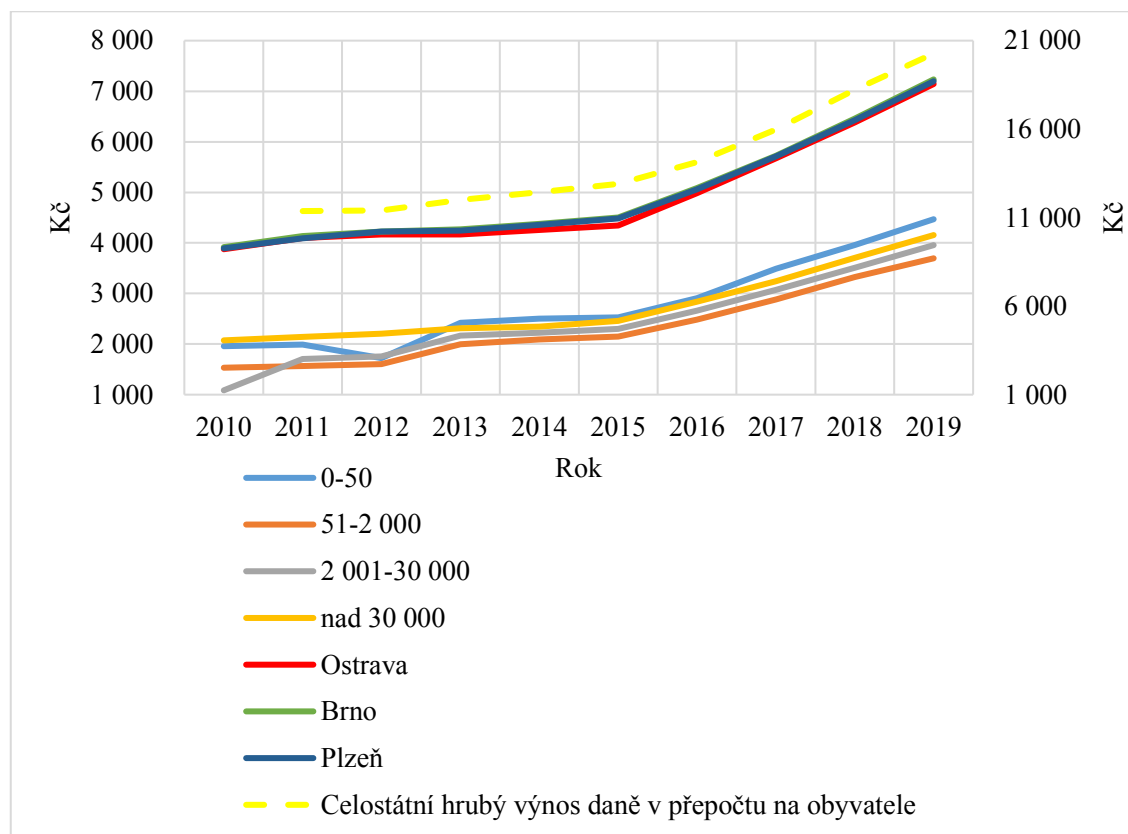
a funkčních požitků je téměř totožný u Brna, Ostravy a Plzně, a to z důvodu stejného přepočítacího koeficientu.

Nejnižší výnos z této daně mají obce s 51–30 000 obyvateli. V roce 2013 došlo u všech velikostních kategorií k růstu výnosu, který byl způsoben nejen růstem celostátního hrubého výnosu z této daně, ale také růstem podílu na celostátním hrubém výnosu, který se v roce 2013 zvýšil z 21,40 % na 22,87 %. K dalšímu růstu došlo také v roce 2016, kdy podíl vzrostl na 23,58 %.

Na velikost výnosu má opět vliv také katastrální výměra, počet žáků a zaměstnanců. Hodnoty těchto faktorů jsou opět nejvyšší u Brna, Ostravy a Plzně, což z části způsobuje takto vysoký výnos z DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků. V roce 2013 byl zaveden parametr počtu žáků a dětí navštěvujících školy zřizované obcí, což mohlo způsobit nárůst výnosů v roce 2013.

Na grafu lze vidět, že vývoj výnosu z této daně odráží průběh celostátního hrubého výnosu z daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků.

Graf 4.8 Vývoj výnosu z daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků v přepočtu na obyvatele všech velikostních kategorií obcí od roku 2010 do roku 2019 v Kč

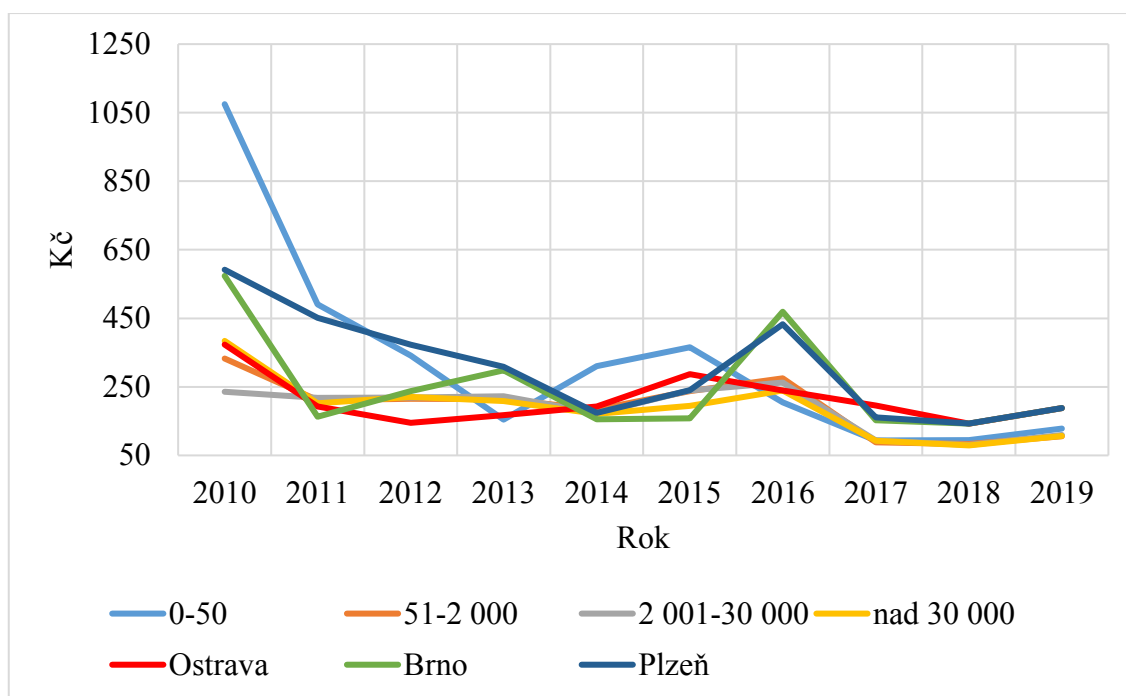

Zdroj: Monitor státní pokladna, Finanční správa, vlastní zpracování

Daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti platí drobní a střední podnikatelé a také členové veřejných obchodních a komanditních společností, jejichž trvalé bydliště je v příslušné obci. Tato skutečnost platila do roku 2016 a po celé sledované období byla hlavní část daně přerozdělována dle kritérií počtu obyvatel, katastrální výměry a počtu dětí a žáků navštěvujících školy zřizované obcí. Vývoj výnosu z daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti v přepočtu na obyvatele je znázorněn v Grafu 4.8. Vývoj výnosu z této daně je velmi kolísavý. I přesto, že v roce 2013 došlo k navýšení podílu na celostátním výnosu této daně, ve skutečnosti se tato změna výrazně na výnosu obcí neprojevila.

„Sjednocení“ výnosu z této daně od roku 2017 bylo způsobeno zrušením podílů jednotlivých obcí na 30 % výnosu DPFO ze samostatné činnosti od podnikatelů s místem bydliště v obci

Graf 4.9 Vývoj výnosu z daně z příjmů fyzických osob ze samostatné činnosti v přepočtu na obyvatele všech velikostních kategorií obcí od roku 2010 do roku 2019 v Kč

Zdroj: Monitor státní pokladna, vlastní zpracování

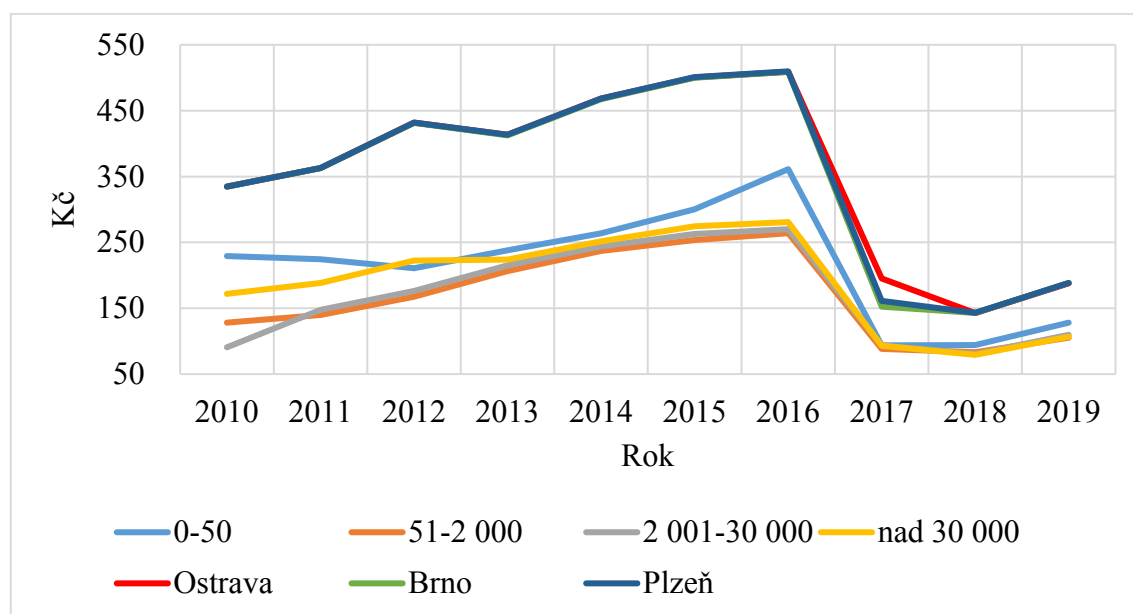
Na Grafu 4.9 je znázorněn vývoj výnosu z daně z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů v přepočtu na obyvatele všech velikostních kategorií obcí od roku 2010 do roku 2019. Opět je u Ostravy, Brna a Plzně vývoj výnosu téměř totožný.

Nejnižší výnos z této daně je u obcí s 51–30 000 obyvateli. Po celé sledované období je výnos z této daně rostoucí. Velký pokles v roce 2017 byl spojen s přechodem daně

z příjmů z fyzických osob z kapitálových výnosů na daň z příjmů fyzických osob placené poplatníky.

Na výnos z DPFO z kapitálových výnosů má opět vliv také katastrální území, počet žáků a dětí. Stejně jako u předešlých daní tyto faktory způsobují vysoký výnos u měst Brna, Ostravy a Plzně. Obdobné je to u velikostních kategorií, u nichž je výnos z DPFO z kapitálových výnosů nižší.

Graf 4.10 Vývoj výnosu z daně z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů v přepočtu na obyvatele všech velikostních kategorií obcí od roku 2010 do roku 2019 v Kč

Zdroj: Monitor státní pokladna, vlastní zpracování

5 Závěr

Diplomová práce byla rozdělena do tří hlavních kapitol. Druhá kapitola byla věnována teorii. Byly zde přiblíženy pojmy jako střednědobý výhled rozpočtu, rozpočet obce a jeho tvorba a také rozpočtová skladba s důrazem na druhové třídění příjmů, a to z důvodu věnování se těmto daňovým příjmům v dalších kapitolách. Dále zde byly uvedeny základní skutečnosti týkající se daní, jejichž výnosy byly následně analyzovány. Těmito daněmi jsou daň z příjmů fyzických osob, daň z příjmů právnických osob, daň z přidané hodnoty a daň z nemovitých věcí (daň z nemovitosti). Dále byl vysvětlen proces tvorby daňových příjmů obcí. Poslední podkapitola této části práce byla věnována rozpočtovému určení daní, které je pro daňové příjmy obcí velmi důležité.

Třetí kapitola byla věnována analýze daňových příjmů obcí podle velikostních kategorií. Každá podkapitola byla zaměřena na jednu velikostní kategorii a poté na města Brno, Ostravu a Plzeň. V této kapitole byly zjištěny následující skutečnosti. Nejvyšší počet obcí je v kategorii 51–2 000 obyvatel (okolo 5 495 obcí), následuje kategorie 2 001–30 000 obyvatel (okolo 650 obcí), poté velikostní kategorie 0–50 obyvatel (počet se pohybuje mezi 67–85 obcemi) a nejméně obcí je ve velikostní kategorii nad 30 000 obyvatel (31–32 obcí).

Hustota zalidnění je nejvyšší v Brně, Ostravě a Plzni, naopak nejnižší je v obcích do 50 obyvatel. Čím vyšší velikostní kategorie je, tím je také vyšší hustota zalidnění. Počet dětí a žáků navštěvujících školu zřizovanou obcí v přepočtu na obyvatele je nulový v obcích s maximálně 50 obyvateli (takto malé obce nezřizují školy), následují obce kategorie 2 001–30 000 obyvatel, poté obce s více než 30 000 obyvateli, druhý nejvyšší podíl žáků je v Plzni, Brně a Ostravě a zcela nejvyšší podíl žáků je v obcích velikostní kategorie 51–2 000 obyvatel.

Co se týče podílu zaměstnanců k počtu obyvatel dané velikostní kategorie, největší je ve městech Brno, Ostrava a Plzeň. Následuje velikostní kategorie obcí nad 30 000 obyvatel, poté obce kategorie 2 001–30 000 obyvatel a téměř na stejné úrovni jsou obce kategorie 0–50 obyvatel a 51–2 000 obyvatel.

Podíl jednotlivých daňových výnosů je u všech velikostních kategorií obdobný. Nejvyšší část daňových příjmů tvoří výnos z daně z přidané hodnoty (přibližně 40 %), okolo 20 % daňových příjmů tvoří výnos z daně z příjmů právnických osob a výnos z daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků. Následuje daň z nemovitosti

(přibližně 10 %), zhruba na stejné úrovni je výnos z daně z příjmů právnických osob za obce a výnos z daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti. Nejmenší část tvoří výnos z daně z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů.

Cílem diplomové práce bylo zhodnotit faktory ovlivňující daňové příjmy obcí z hlediska velikosti obcí. V práci byla ověřována hypotéza, která tvrdí, že s rostoucím počtem obyvatel rostou také daňové příjmy obcí, a to z důvodu koeficientů postupných přechodů, které jsou jedním z faktorů při rozdělování daní mezi obecní rozpočty, přičemž tyto koeficienty s růstem velikosti obce rostou. Hodnocení faktorů byla věnována čtvrtá kapitola.

Při porovnání celkových daňových příjmů velikostních kategorií na obyvatele bylo zjištěno, že lze obce rozdělit do tří skupin. První skupinu s největšími daňovými příjmy tvoří města Ostrava, Brno a Plzeň. Druhou skupinu pak obce s maximálně 50 obyvateli a poslední skupinu s nejnižšími daňovými příjmy tvoří obce velikostní kategorie 51–2 000 obyvatel, 2 001–30 000 a obce s více než 30 000 obyvateli.

Bylo dospěno k zajímavému zjištění u výnosu z daně z nemovitostí, kde nejvyšší výnos zaznamenávají obce nejnižší velikostní kategorie, tedy obce s maximálně 50 obyvateli. Tento fakt je způsoben velkým množstvím zemědělské půdy zmíněných obcí.

Výnos daně z přidané hodnoty je nejvyšší u měst Brno, Ostrava a Plzeň, ostatní velikostní kategorie se pohybují na přibližně stejné úrovni.

U výnosu z daně z příjmů právnických osob je situace obdobná, avšak s výjimkou v případě obcí s maximálním počtem 50 obyvatel. Výnos těchto nejmenších obcí totiž mírně převyšuje ostatní velikostní kategorie. Výnos z daně z příjmů právnických osob za obce roste s velikostní kategorií, velký nárůst byl zaznamenán pouze v roce 2018 u města Plzeň.

Výnos z daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků je u všech velikostních kategorií rostoucí s výjimkou poklesu v roce 2012. Nejvyšší výnos z této daně mají města Brno, Ostrava a Plzeň. Nejmenší výnos z této daně je v obcích velikostní kategorie 51–2 000 obyvatel. Na velikost výnosu má vliv počet zaměstnanců, od čehož se také odráží skutečnost, že obce větších velikostních kategorií mají větší výnos z daně z příjmů fyzických osob. Výnos z daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti se pak po celé sledované období měnil a velmi kolísal.

Výnos z daně z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů byl po sledované období rostoucí, přičemž nejvyšší v Brně, Ostravě a Plzni. Nejnižší byl zaznamenán naopak v obcích velikostní kategorie 51–2 000 obyvatel a 2 001–30 000 obyvatel.

Na velikost výnosu z daně z příjmů fyzických a právnických osob a výnosu z daně z přidané hodnoty má hlavní vliv celostátní hrubý výnos dané daně. Dalším hlavním faktorem je rozpočtové určení daní a jeho změny. Na přerozdělení daní má vliv také počet žáků a dětí navštěvujících školu zřizovanou obcí, počet zaměstnanců a obyvatel a také katastrální výměra území obce. Právě katastrální výměra, počet zaměstnanců a počet žáků může způsobit, že výnos z některých daní je u nejmenší velikostní kategorie vyšší než u ostatních.

Vzhledem ke skutečnostem zjištěným ve čtvrté kapitole byla výše zmíněná hypotéza zamítnuta. Hypotéza se nepotvrdila ani u jedné ze sledovaných daní, které byly rozděleny podle rozpočtového určení daní.

Seznam použité literatury

Odborná kniha

- [1] BOHÁČ, Radim. *Daňové příjmy veřejných rozpočtů v České republice*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2013. ISBN 978-80-7478-045-5.
- [2] JÁČ, Ivan a kol. *Jedinečnost obce v regionu*. Příbram: Professional Publishing, 2010. ISBN 978-80-7431-038-6.
- [3] KINŠT, Jan. *Rozpočtová skladba v roce 2003 a praktické příklady*. Praha: Pragoeduca, 2003. ISBN 80-7310-006-1.
- [4] KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie: úvod do problematiky*. Praha: ASPI, 2009, ISBN 978-80-7357-423-9.
- [5] MACHÁČEK, Jaroslav, Petr Toth et al., *Regionální a municipální ekonomie*. Praha: Oeconomica, 2011. ISBN 978-80-245-1836-7.
- [6] PAŘÍZKOVÁ, Jana. *Finance územní samosprávy*. Brno: Masarykova univerzita, 2008. ISBN 978-80-210-4511-8.
- [7] PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management press, 2004. ISBN 80-7261-086-4.
- [8] PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. Praha: GRADA Publishing a.s., 2015. ISBN 978-80-247-5922-7.
- [9] RADVAN, Michal. *Místní daně*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2012. ISBN 978-80-7357-932-6.
- [10] ROSEN, Harvey S. and Ted GAYER. *Public finance*. 9th ed. New York: McGraw-Hill Higher Education, 2010. ISBN 978-0-07-126788-5
- [11] SEDMIHRADSKÁ, Lucie. *Rozpočtový proces obcí*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-967-0.
- [12] VOJTÍŠKOVÁ, Miroslava. *Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obcí*. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2018 ISBN 978-80-87544-98-3.

Článek v odborném časopise nebo ve sborníku z konference

Elektronické dokumenty a ostatní

- [13] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Malý lexikon obcí České republiky – 2019* [online]. Praha: CZSO, 2004 [cit. 11. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/maly-lexikon-obci-ceske-republiky-2018-42hnx5qxcd>

- [14] DENÍK VEŘEJNÉ SPRÁVY. *Daň z nemovitosti – jedná se opravdu o nevýznamnou daň?* [online]. Praha: Triada, 2015 [cit. 11. 4. 2020]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6703184>
- [15] DENÍK VEŘEJNÉ SPRÁVY. *Financování obcí v ČR – současný stav a další vývoj* [online]. Praha: Triada, 2017 [cit. 5. 4. 2020]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6743008>
- [16] FINANČNÍ SPRÁVA. *Celostátní hrubý výnos sdílených daní a daně z hazardních her v letech 2011 až 2020* [online]. Praha, Finanční správa, 2020 [cit. 20. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/kraje-a-obce/danove-prijmy-kraju-a-obci/prubeh-celostatniho-inkasa-sdilenych-dani-3735>
- [17] MAŘÍKOVÁ, Pavlína. *Malé obce – sociologický pohled* [online]. Praha: Česká zemědělská univerzita Praha, 2004 [cit. 10. 4. 2020]. Dostupné z: file:///C:/Users/User/Downloads/priloh_1.pdf
- [18] MĚSTO PLZEŇ. *Rozpočet na rok 2019 se střednědobým výhledem rozpočtu na roky 2020-2022* [online]. Plzeň, 2019 [cit. 10. 4. 2020]. Dostupné z: https://www.plzen.eu/Files/MestoPlzen/web2013/Obcan/urad/verejne_dokumenty/rozpocet/po_2019/181220_Rozpocet_mesta_Plzne_na_rok_2019_Strednedoby_vyhled_2020_2022.pdf
- [19] MINISTERSTVO FINANCÍ. *Daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění* [online]. Praha: Ministerstvo financí, 2018 [cit. 7. 4. 2020]. Dostupné z: file:///C:/Users/User/Downloads/Skripta-02-Dane_poplatky_a_JOPP_2018-06-21.pdf
- [20] MONITOR STÁTNÍ POKLADNA. *Analytická část portálu monitor* [online]. Praha: Monitor státní pokladna, 2020 [cit. 12. 2. 2020]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/analyza/>
- [21] RADVAN, Michal. *Možnosti obcí ovlivnit daň z nemovitostí* [online]. Brno: Masarykova univerzita, 2008 [cit. 10. 4. 2020]. Dostupné z: https://www.law.muni.cz/sborniky/cofola2008/files/pdf/financ/radvan_michal.pdf
- [22] Vyhláška ministerstva financí č. 323/2002 Sb. o rozpočtové skladbě
- [23] Vyhláška č. 245/2010 Sb. o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů
- [24] Vyhláška č. 259/2011 Sb. o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů

- [25] Vyhláška č. 449/2012 Sb. o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů
- [26] Vyhláška č. 264/2013 Sb. o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů
- [27] Vyhláška č. 186/2014 Sb. o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů
- [28] Vyhláška č. 213/2015 Sb. o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů
- [29] Vyhláška 272/2016 Sb. o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů
- [30] Vyhláška č. 429/2017 Sb. o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů
- [31] Vyhláška č. 192/2018 Sb. o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů
- [32] Vyhláška č. 219/2019 Sb. o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů
- [33] Zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty
- [34] Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
- [35] Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)
- [36] Zákon č. 586/1992 Sb., o daních příjmů
- [37] Zákon ČNR č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí
- [38] Zákon č. 212/2011 Sb. kterým se mění zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů
- [39] Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty
- [40] Zákon č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti
- [41] Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní)

Seznam zkratek

DPFO	Daň z příjmů fyzických osob
DPH	Daň z přidané hodnoty
DPPO	Daň z příjmů právnických osob
Ha	Hektar
Kč	Koruna česká
Sb.	Sbírky

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou (bakalářskou) práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- беру на вѣдомі, že odevzdáním diplomové (bakalářské) práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- беру на вѣдомі, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová (bakalářská) práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 15. 5. 2020

Nikol Končarov

.....
jméno a příjmení studenta

Seznam příloh

Příloha 1 Vývoj daňových příjmů v Kč dle velikostních skupin od roku 2010 do roku 2019

Příloha 2 Parametry velikostních kategorií od roku 2010 do roku 2011

Příloha 3 Celkové daňové příjmy velikostních kategorií obcí od roku 2010 až 2019 v přepočtu na obyvatele v Kč

Příloha 4 Výnos z daně z nemovitosti všech velikostních kategorií v přepočtu na obyvatele v Kč

Příloha 5 Výnos z daně z přidané hodnoty všech velikostních kategorií v přepočtu na obyvatele v Kč

Příloha 6 Výnos z daně z příjmů fyzických osob v přepočtu na obyvatele v Kč

Příloha 7 Výnos z daně z příjmů právnických osob v přepočtu na obyvatele v Kč

Příloha 8 Celostátní hrubý výnos daní v přepočtu na obyvatele v Kč

Příloha 9 Graf vývoje hustoty zalidnění velikostních kategorií v obyvateli/ha²

Příloha 10 Vývoj podílu zaměstnanců k celkovému počtu obyvatel velikostních kategorií v %

Příloha 11 Vývoj podílu žáků a dětí navštěvující školy zřizované obcí velikostních kategorií v %

Příloha 12 Koeficienty a násobky postupných přechodů

Příloha 1 Vývoj daňových příjmů v KČ dle velikostních skupin od roku 2010 do roku 2019

		Daň	Velikostní skupina						
			0–50	51–2 000	2 001–30 000	nad 30 000	Ostrava	Brno	Plzeň
Rok	2010	Daň z nemovitosti	10 077 610	3 189 475 130	2 788 498 970	1 486 280 600	161 885 510	202 860 280	129 087 070
		Daň z přidané hodnoty	15 779 150	9 449 213 730	13 315 806 380	8 288 929 020	2 688 615 530	3 250 169 960	1 494 484 630
		DPFO z kapitálových výnosů	803 030	354 340 720	344 211 850	315 845 510	102 437 380	124 237 780	56 866 260
		DPFO ze samostatné výdělečné činnosti	3 768 040	921 708 170	895 382 000	705 304 520	114 231 290	213 090 850	100 566 240
		DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků	6 870 720	4 246 887 120	4 121 405 040	3 808 020 320	1 186 106 270	1 454 759 800	661 635 040
		DPPO	9 691 040	4 468 239 490	6 381 423 150	3 845 097 910	1 248 756 810	1 513 558 550	692 688 480
		DPPO za obce	244 930	571 603 110	2 020 772 400	1 098 964 830	197 860 400	323 073 600	168 206 000
	2011	Daň z nemovitosti	9 305 762	3 235 453 092	2 828 253 865	1 382 006 877	136 454 759	212 265 573	130 883 740
		Daň z přidané hodnoty	14 970 911	9 725 091 135	13 770 549 404	8 239 521 502	2 737 091 042	3 345 085 546	1 486 647 029

		DPFO z kapitálových výnosů	726 182	391 814 232	560 501 374	345 160 826	110 212 737	134 718 240	61 291 328
		DPFO ze samostatné výdělečné činnosti	1 588 970	591 920 857	827 801 252	370 068 809	58 603 214	60 452 325	76 211 810
		DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků	6 452 666	4 389 711 407	6 466 088 418	3 926 530 286	1 244 050 760	1 535 839 469	690 966 109
		DPPO	6 563 762	4 196 578 387	5 930 888 587	3 586 126 918	1 135 927 487	1 408 956 461	641 410 415
		DPPO za obce	273 765	699 511 058	1 946 057 459	1 120 359 611	286 364 580	430 451 080	177 437 390
	2012	Daň z nemovitosti	10 587 721	3 404 408 380	3 293 182 525	1 678 661 592	187 034 452	216 236 717	134 905 913
		Daň z přidané hodnoty	12 965 912	9 355 242 701	13 164 927 241	7 721 987 127	2 565 161 272	3 234 063 200	1 432 174 045
		DPFO z kapitálových výnosů	743 108	471 925 299	667 294 520	402 210 060	129 459 265	163 433 069	72 282 187
		DPFO ze samostatné výdělečné činnosti	1 204 308	606 616 930	830 202 114	398 423 466	43 365 670	90 190 070	62 448 065
		DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků	6 081 853	4 522 119 332	6 656 658 176	3 991 352 538	1 248 887 559	1 600 665 700	706 465 855

		DPPO	6 142 680	4 676 036 913	6 583 421 699	3 948 774 573	1 271 060 771	1 598 949 829	709 452 374
		DPPO za obce	752 581	740 275 097	1 785 004 711	937 184 250	200 208 700	351 803 050	274 983 010
	2013	Daň z nemovitosti	7 066 369	3 373 959 455	3 372 150 575	1 737 311 240	210 730 070	227 459 649	133 376 040
		Daň z přidané hodnoty	13 939 831	12 484 662 853	17 125 993 198	8 429 489 615	2 580 681 946	3 285 204 371	1 457 343 270
		DPFO z kapitálových výnosů	658 768	582 141 632	817 466 798	402 992 542	123 021 755	156 113 374	69 260 875
		DPFO ze samostatné výdělečné činnosti	428 203	604 549 059	847 044 986	375 150 614	49 796 467	112 902 513	51 623 556
		DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků	6 690 825	5 636 439 100	8 234 291 549	4 171 442 647	1 238 728 373	1 615 923 481	710 202 642
		DPPO	6 609 921	5 777 192 625	7 957 076 429	3 955 799 387	1 218 826 235	1 546 118 814	685 642 671
		DPPO za obce	1 730 033	743 468 597	1 720 949 393	1 025 645 610	373 082 860	446 241 030	176 620 960
	2014	Daň z nemovitých věcí	6 920 209	3 481 031 064	3 444 672 677	1 761 059 621	242 541 716	233 622 738	134 688 989
		Daň z přidané hodnoty	14 219 414	13 419 481 648	18 211 387 167	8 797 194 412	2 667 641 564	3 435 094 654	1 520 523 359

		DPFO z kapitálových výnosů	692 122	670 274 592	925 839 123	451 810 388	138 490 867	176 507 892	78 720 067
		DPFO ze samostatné výdělečné činnosti	813 982	520 432 955	657 106 297	306 786 104	56 918 942	58 562 011	29 185 761
		DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků	6 573 912	5 915 434 041	8 460 092 684	4 209 702 896	1 259 039 503	1 651 908 144	731 961 086
		DPPO	7 083 037	6 634 777 247	9 043 113 191	4 359 211 505	1 320 936 832	1 689 599 971	753 367 547
		DPPO za obce	590 070	824 080 501	1 787 578 869	1 040 502 990	310 489 830	370 018 350	190 155 230
	2015	Daň z nemovitých věcí	7 906 811	3 654 660 672	3 562 612 681	1 763 510 606	227 617 625	237 109 710	137 640 730
		Daň z přidané hodnoty	14 632 647	13 499 597 012	18 564 523 280	8 889 486 930	2 698 545 508	3 483 042 314	1 568 314 876
		DPFO z kapitálových výnosů	771 762	719 173 880	1 007 900 453	483 011 575	147 290 159	188 739 113	84 704 261
		DPFO ze samostatné výdělečné činnosti	938 544	673 972 696	919 626 111	343 287 458	84 309 374	59 801 797	40 659 238
		DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků	6 496 223	6 086 810 042	8 824 963 070	4 325 013 430	1 278 457 951	1 700 427 028	758 376 589

		DPPO	7 457 525	6 889 425 959	9 490 152 350	4 500 054 364	1 350 117 402	1 752 031 078	786 394 141
		DPPO za obce	1 000 730	1 032 042 083	1 962 451 987	1 054 113 730	207 831 690	312 210 660	193 036 580
	2016	Daň z nemovitých věcí	8 504 365	3 676 753 966	3 633 688 484	1 905 027 608	231 399 594	240 147 708	140 713 097
		Daň z přidané hodnoty	17 844 274	14 391 708 906	19 655 926 559	9 337 133 751	2 814 007 939	3 634 100 888	1 639 288 433
		DPFO z kapitálových výnosů	1 083 669	750 666 267	1 036 972 309	493 799 186	148 986 033	191 889 956	86 574 652
		DPFO ze samostatné výdělečné činnosti	615 662	780 942 475	1 008 600 524	421 196 426	69 993 742	176 861 081	73 535 956
		DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků	8 733 575	7 067 767 821	10 224 354 743	4 995 514 068	1 459 301 625	1 916 393 564	859 782 740
		DPPO	9 750 583	7 846 620 512	10 786 917 910	5 104 952 661	1 539 501 530	1 982 967 260	894 712 394
		DPPO za obce	2 670 001	1 204 879 580	2 043 535 650	925 013 520	235 733 570	347 623 430	210 485 800
	2017	Daň z nemovitých věcí	7 155 711	3 762 082 803	3 697 606 166	1 928 296 308	224 969 650	245 105 459	140 889 793
		Daň z přidané hodnoty	18 558 613	16 426 403 483	22 394 825 288	10 564 552 197	3 177 404 085	4 119 069 206	1 861 042 900
		DPFO placená plátcí	10 029 590	8 197 468 868	11 843 724 175	5 689 984 232	1 655 725 893	2 164 397 760	973 894 213

		DPFO placená poplatníky	268 892	251 633 695	360 998 364	163 429 950	56 891 092	57 508 441	27 477 841
		DPFO vybíraná srážkou	1 066 505	746 965 466	1 038 922 866	489 738 572	147 150 465	190 805 121	86 211 840
		DPPO	9 488 945	8 039 368 505	11 065 219 796	5 209 851 153	1 566 737 437	2 031 900 397	918 108 727
		DPPO za obce	1 163 598	1 211 014 015	2 120 285 303	1 090 358 677	144 626 290	403 547 840	331 699 910
	2018	Daň z nemovitých věcí	7 767 304	3 809 390 088	3 767 870 648	1 898 080 414	234 198 349	246 125 497	143 372 422
		Daň z přidané hodnoty	22 488 699	19 510 375 732	26 591 106 449	12 741 138 133	3 698 685 907	4 838 145 166	2 182 783 505
		DPFO placená plátcí	11 561 147	9 512 642 551	13 449 435 706	6 608 163 524	1 854 607 937	2 450 736 220	1 099 029 219
		DPFO placená poplatníky	275 271	237 789 344	308 589 768	141 080 701	41 425 996	54 188 762	24 447 819
		DPFO vybíraná srážkou	974 505	854 353 952	1 175 092 953	564 659 759	163 583 863	214 041 436	96 562 077
		DPPO	9 324 737	7 862 952 695	10 926 284 631	5 202 292 952	1 501 605 470	1 965 081 821	886 496 572
		DPPO za obce	1 311 163	1 234 210 620	2 163 429 218	1 163 283 974	195 040 890	332 757 070	227 487 380
	2019	Daň z nemovitých věcí	7 824 709	3 815 448 057	3 770 723 028	1 923 569 588	230 447 142	245 931 173	139 122 704
		Daň z přidané hodnoty	23 085 525	20 494 197 850	27 914 933 747	13 309 013 713	3 838 579 017	5 064 939 917	2 295 948 049

	DPFO placená plátcí	12 459 362	10 613 416 751	15 210 374 597	7 396 886 767	2 065 137 598	2 753 661 613	1 241 106 441
	DPFO placená poplatníky	357 619	302 837 822	421 069 309	190 158 111	54 276 768	71 620 071	32 466 292
	DPFO vybíraná srážkou	1 044 993	959 048 863	1 330 528 577	634 713 073	183 041 507	241 581 784	109 526 306
	DPPO	10 175 607	8 261 023 918	12 528 247 738	5 911 961 331	1 705 001 751	2 250 054 817	1 020 045 511
	DPPO za obce	1 672 380	1 334 700 197	2 272 788 834	1 048 743 710	170 909 910	338 241 420	1 083 363 660

Zdroj: Monitor státní pokladna, vlastní zpracování

Příloha 2 Parametry velikostních kategorií od roku 2010 do roku 2011

	Rok	Velikostní skupina						
		0–50	51–2 000	2 001–30 000	nad 30 001	Ostrava	Brno	Plzeň
Počet obcí	2019	67	5 485	666	32	1	1	1
	2018	71	5 485	662	32	1	1	1
	2017	70	5 489	660	31	1	1	1
	2016	73	5 492	654	31	1	1	1
	2015	64	5 497	652	31	1	1	1
	2014	65	5 500	647	32	1	1	1
	2013	68	5 498	646	32	1	1	1
	2012	74	5 499	637	32	1	1	1
	2011	79	5 498	653	32	1	1	1
	2010	85	5 491	653	32	1	1	1
Počet obyvatel	2019	2 788	2 871 636	3 844 445	1 780 049	289 128	380 681	172 441
	2018	2 922	2 857 796	3 831 343	1 782 568	290 450	379 527	170 936
	2017	2 873	2 846 696	3 852 980	1 755 608	291 634	377 973	170 548
	2016	3 001	2 844 383	3 840 918	1 758 525	292 681	377 028	169 858
	2015	2 569	2 834 339	3 838 758	1 761 015	294 200	377 440	169 033
	2014	2 625	2 828 421	3 799 981	1 795 124	295 653	377 508	168 034
	2013	2 767	2 818 914	3 800 876	1 801 655	297 421	378 327	167 472
	2012	3 035	2 815 502	3 789 240	1 808 147	299 622	378 965	167 302
	2011	3 240	2 799 888	3 795 985	1 830 681	303 609	371 371	168 808
	2010	3 506	2 770 791	3 797 619	1 836 483	306 006	371 399	169 935
Počet zaměs	2019	616	663 465	1 846 635	1 173 135	223 360	342 018	142 578
	2018	601	667 787	1 827 026	1 152 843	222 329	336 205	139 198

	2017	627	640 396	1 799 936	1 107 648	218 767	319 213	135 929
	2016	654	622 689	1 738 815	1 077 143	209 305	311 082	129 426
	2015	516	605 137	1 684 471	1 062 028	202 495	307 405	126 376
	2014	370	576 361	1 615 170	1 033 580	199 934	298 120	121 787
	2013	491	569 709	1 598 462	1 012 916	197 814	289 474	111 508
	2012	560	569 774	1 572 082	993 946	195 116	268 741	114 763
	2011	585	563 558	1 528 421	964 252	208 204	255 322	110 752
	2010	570	552 791	1 481 030	949 769	170 235	248 063	102 337
Počet žáků	2019	-	257 714	540 687	226 232	30 671	42 635	19 483
	2018	-	256 246	533 693	225 566	31 037	42 011	19 233
	2017	-	252 979	531 053	218 657	30 976	41 179	18 918
	2016	-	250 870	520 560	215 826	30 914	40 179	18 528
	2015	-	246 703	511 210	211 528	30 742	38 937	18 135
	2014	-	242 702	496 745	209 518	30 385	37 682	17 358
	2013	-	236 525	486 660	204 661	29 991	36 643	16 909
	2012	-	232 233	475 855	200 362	29 994	35 464	16 363
	2011	-	-	-	-	-	-	-
	2010	-	-	-	-	-	-	-
Velikost území	2019	19 923	5 477 652	1 848 222	215 252	21 423	23 018	13 767
	2018	21 008	5 484 434	1 839 059	214 977	21 423	23 018	13 767
	2017	20 066	5 478 065	1 852 883	208 657	21 423	23 018	13 767
	2016	21 648	5 485 761	1 843 343	208 657	21 423	23 018	13 767
	2015	18 896	5 457 555	1 830 304	208 657	21 423	23 018	13 767
	2014	18 952	5 461 971	1 822 446	211 125	21 423	23 018	13 767
	2013	19 685	5 463 035	1 821 775	211 125	21 422	23 018	13 767
	2012	21 450	5 470 131	1 812 960	211 123	21 422	23 018	13 767

	2011	25 994	5 597 963	1 813 971	211 126	21 422	23 020	13 767
	2010	26 915	5 589 687	1 821 281	211 128	21 422	23 020	13 767

Zdroj: Vyhláška č. 245/2010, vyhláška č. 259/2011, vyhláška č. 449/2012, vyhláška č. 264/2013, vyhláška č. 186/2014, vyhláška č. 213/2015, vyhláška 272/2016, vyhláška č. 429/2017, vyhláška č. 192/2018, vyhláška č. 219/2019, vlastní zpracování

Příloha 3 Celkové daňové příjmy velikostních kategorií obcí od roku 2010 až 2019 v přepočtu na obyvatele v Kč

Rok	0–50	51–2 000	2 001–30 000	nad 30 000	Ostrava	Brno	Plzeň
2010	13 472	8 374	7 865	10 644	18 627	19 068	19 440
2011	12 309	8 297	8 517	10 362	18 803	19 193	19 341
2012	13 891	8 445	8 704	10 551	18 841	19 145	20 279
2013	13 417	10 359	10 544	11 155	19 484	19 533	19 610
2014	14 054	11 125	11 192	11 657	20 281	20 173	20 464
2015	15 261	11 486	11 549	12 129	20 374	20 489	21 115
2016	16 395	12 558	12 599	13 183	22 205	22 518	22 990
2017	16 614	13 572	13 631	14 318	23 912	24 373	25 443
2018	18 379	15 054	15 238	15 886	26 473	26 615	27 263
2019	20 309	15 942	16 504	17 087	28 525	28 806	34 340

Zdroj: Monitor státní pokladna, vlastní zpracování

Příloha 4 Výnos z daně z nemovitosti všech velikostních kategorií v přepočtu na obyvatele v Kč

Rok	Velikostní kategorie						
	0–50	51–2 000	2 001–30 000	nad 30 000	Ostrava	Brno	Plzeň
2010	2 874	1 151	734	809	529	546	760
2011	2 872	1 156	745	755	449	572	775
2012	3 489	1 209	869	928	624	571	806
2013	2 554	1 197	887	964	709	601	796
2014	2 636	1 231	906	981	820	619	802
2015	3 078	1 289	928	1 001	774	628	814
2016	2 834	1 293	946	1 083	791	637	828
2017	2 491	1 322	960	1 098	771	648	826
2018	2 658	1 333	983	1 065	806	649	839
2019	2 807	1 329	981	1 081	797	646	807

Zdroj: Monitor státní pokladna, vlastní zpracování

Příloha 5 Výnos z daně z přidané hodnoty všech velikostních kategorií v přepočtu na obyvatele v Kč

Rok	Velikostní kategorie						
	0–50	51–2 000	2 001–30 000	nad 30 000	Ostrava	Brno	Plzeň
2010	4 501	3 410	3 506	4 513	8 786	8 751	8 794
2011	4 621	3 473	3 628	4 501	9 015	9 007	8 807
2012	4 272	3 323	3 474	4 271	8 561	8 534	8 560
2013	5 038	4 429	4 506	4 679	8 677	8 684	8 702
2014	5 417	4 745	4 792	4 901	9 023	9 099	9 049
2015	5 696	4 763	4 836	5 048	9 172	9 228	9 278
2016	5 946	5 060	5 118	5 310	9 615	9 639	9 651
2017	6 460	5 770	5 812	6 018	10 895	10 898	10 912
2018	7 696	6 827	6 940	7 147	12 734	12 748	12 770
2019	8 280	7 137	7 261	7 477	13 276	13 305	13 314

Zdroj: Monitor státní pokladna, vlastní zpracování

Příloha 6 Výnos z daně z příjmů fyzických osob v přepočtu na obyvatele v Kč

Výnos z daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti

Rok	Velikostní kategorie						
	0–50	51–2 000	2 001–30 000	nad 30 000	Ostrava	Brno	Plzeň
2010	1075	333	236	384	373	574	592
2011	490	211	218	202	193	163	451
2012	341	215	219	220	145	238	373
2013	155	214	223	208	167	298	308
2014	310	184	173	171	193	155	174
2015	365	238	240	195	287	158	241
2016	205	275	263	240	239	469	433
2017	94	88	94	93	195	152	161
2018	94	83	81	79	143	143	143
2019	128	105	110	107	188	188	188

Zdroj: Monitor státní pokladna, vlastní zpracování

Výnos z daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků

Rok	Velikostní kategorie						
	0–50	51–2 000	2 001–30 000	nad 30 000	Ostrava	Brno	Plzeň
2010	1 960	1 533	1 085	2 074	3 876	3 917	3 893
2011	1 992	1 568	1 703	2 145	4 098	4 136	4 093
2012	1 723	1 606	1 757	2 207	4 168	4 224	4 223
2013	2 418	2 000	2 166	2 315	4 165	4 271	4 241
2014	2 504	2 091	2 226	2 345	4 259	4 376	4 356
2015	2 529	2 148	2 299	2 456	4 346	4 505	4 487
2016	2 910	2 485	2 662	2 841	4 986	5 083	5 062
2017	3 491	2 880	3 074	3 241	5 677	5 726	5 710
2018	3 957	3 329	3 510	3 707	6 385	6 457	6 429
2019	4 469	3 696	3 956	4 155	7 143	7 234	7 197

Zdroj: Monitor státní pokladna, vlastní zpracování

Výnos z daně z příjmů fyzických osob z kapitálové činnosti

Rok	Velikostní skupina						
	0–50	51–2 000	2 001–30 000	nad 30 000	Ostrava	Brno	Plzeň
2010	229	128	91	172	335	335	335
2011	224	140	148	189	363	363	363
2012	211	168	176	222	432	431	432
2013	238	207	215	224	414	413	414
2014	264	237	244	252	468	468	468
2015	300	254	263	274	501	500	501

2016	361	264	270	281	509	509	510
2017	94	88	94	93	195	152	161
2018	94	83	81	79	143	143	143
2019	128	105	110	107	188	188	188

Zdroj: Monitor státní pokladna, vlastní zpracování

Příloha 7 Výnos z daně z příjmů právnických osob v přepočtu na obyvatele v Kč

Výnos z daně z příjmů právnických osob

Rok	Velikostní kategorie						
	0–50	51–2 000	2 001–30 000	nad 30 000	Ostrava	Brno	Plzeň
2010	2 764	1 613	1 680	2 094	4 081	4 075	4 076
2011	2 026	1 499	1 562	1 959	3 741	3 794	3 800
2012	2 024	1 661	1 737	2 184	4 242	4 219	4 241
2013	2 389	2 049	2 093	2 196	4 098	4 087	4 094
2014	2 698	2 346	2 380	2 428	4 468	4 476	4 483
2015	2 903	2 431	2 472	2 555	4 589	4 642	4 652
2016	3 249	2 759	2 808	2 903	5 260	5 259	5 267
2017	3 303	2 824	2 872	2 968	5 372	5 376	5 383
2018	3 191	2 751	2 852	2 918	5 170	5 178	5 186
2019	3 650	2 877	3 259	3 321	5 897	5 911	5 915

Zdroj: Monitor státní pokladna, vlastní zpracování

Výnos z daně z příjmů právnických osob za obce

Rok	Velikostní kategorie						
	0–50	51–2 000	2 001–30 000	nad 30 000	Ostrava	Brno	Plzeň
2010	70	206	532	598	647	870	990
2011	84	250	513	612	943	1 159	1 051
2012	248	263	471	518	668	928	1 644
2013	625	264	453	569	1 254	1 180	1 055
2014	225	291	470	580	1 050	980	1 132
2015	390	364	511	599	706	827	1 142
2016	890	424	532	526	805	922	1 239
2017	405	425	550	621	496	1 068	1 945
2018	449	432	565	653	672	877	1 331
2019	600	465	591	589	591	889	6 283

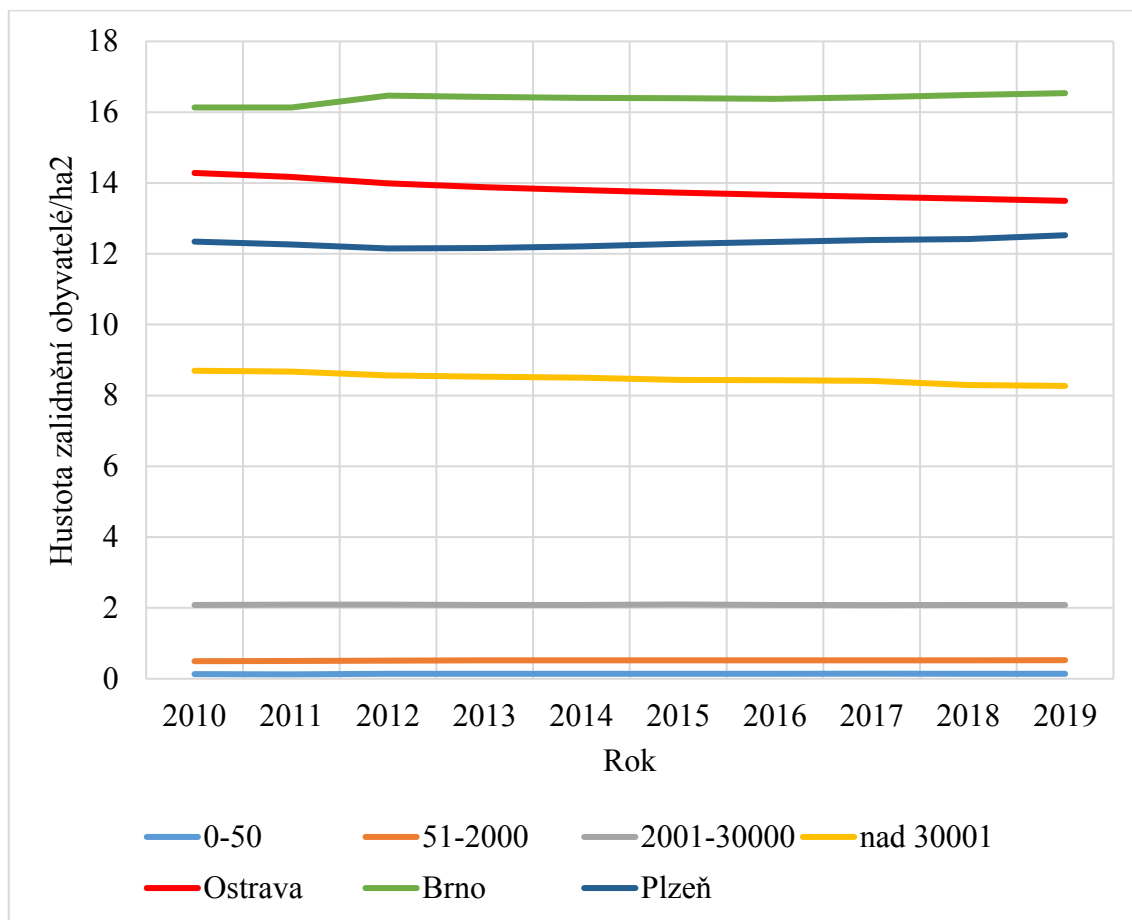
Zdroj: Monitor státní pokladna, vlastní zpracování

Příloha 8 Celostátní hrubý výnos daní v přepočtu na obyvatele v Kč

Rok	Daň		
	DPH	DPPO	DPFO závislá činnost
2011	26 236	11 252	11 372
2012	26 475	12 180	11 398
2013	29 347	11 485	12 001
2014	30 678	12 580	12 434
2015	31 475	13 991	12 911
2016	33 101	15 591	14 140
2017	36 044	16 115	15 982
2018	38 894	16 375	18 226
2019	40 451	17 142	20 272

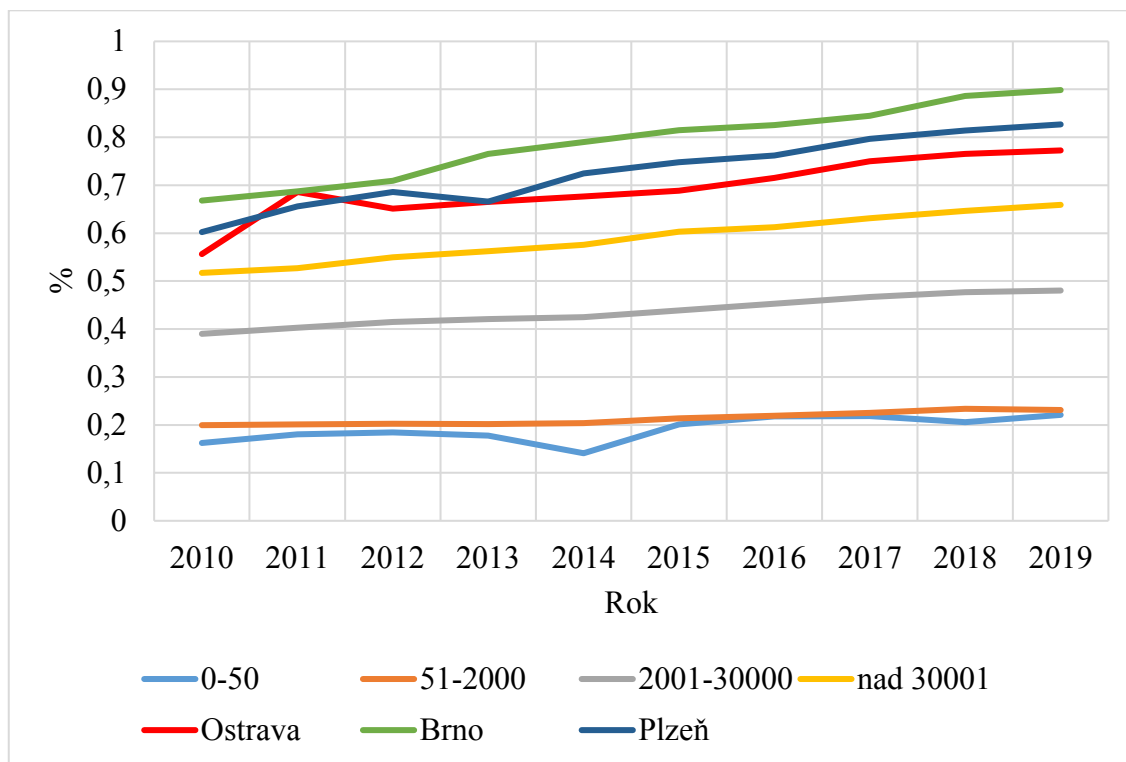
Zdroj: Finanční správa, vlastní zpracování

Příloha 9 Graf vývoje hustoty zalidnění velikostních kategorií v obyvateli/ha²

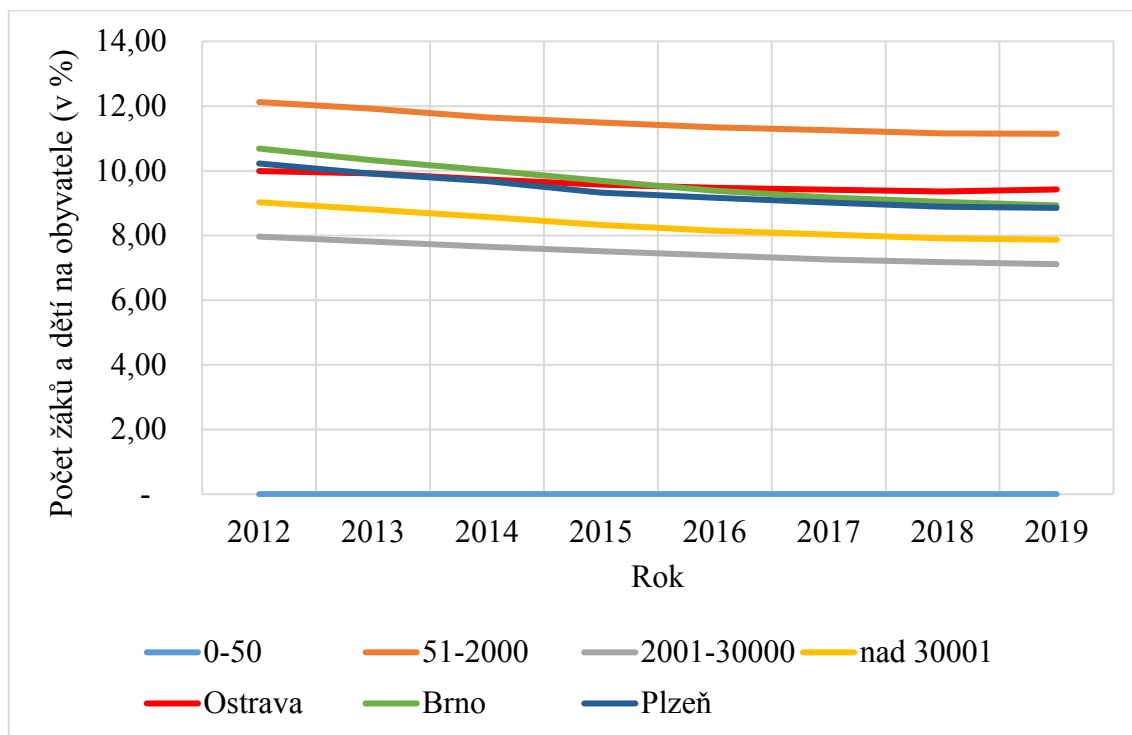
Zdroj: Vyhláška č. 245/2010, vyhláška č. 259/2011, vyhláška č. 449/2012, vyhláška č. 264/2013, vyhláška č. 186/2014, vyhláška č. 213/2015, vyhláška 272/2016, vyhláška č. 429/2017, vyhláška č. 192/2018, vyhláška č. 219/2019, vlastní zpracování

Příloha 10 Vývoj podílu zaměstnanců k celkovému počtu obyvatel velikostních kategorií v %

Zdroj: Vyhláška č. 245/2010, vyhláška č. 259/2011, vyhláška č. 449/2012, vyhláška č. 264/2013, vyhláška č. 186/2014, vyhláška č. 213/2015, vyhláška 272/2016, vyhláška č. 429/2017, vyhláška č. 192/2018, vyhláška č. 219/2019, vlastní zpracování

Příloha 11 Vývoj podílu žáků a dětí navštěvující školy zřizované obcí velikostních kategorií v %

Zdroj: Vyhláška č. 245/2010, vyhláška č. 259/2011, vyhláška č. 449/2012, vyhláška č. 264/2013, vyhláška č. 186/2014, vyhláška č. 213/2015, vyhláška 272/2016, vyhláška č. 429/2017, vyhláška č. 192/2018, vyhláška č. 219/2019, vlastní zpracování

Příloha 12 Koeficienty a násobky postupných přechodů

Obce s počtem obyvatel od-do	Koeficient postupných přechodů	Násobek postupných přechodů
0–50	1,0000	1,0000 x počet obyvatel obce
51–2 000	1,0700	$50 + 1,0700 \times \text{počet obyvatel z počtu obyvatel obce přesahujících 50}$
2 001–30 000	1,1523	$2\,136,5 + 1,1523 \times \text{počet obyvatel z počtu obyvatel obce přesahujících 2 000}$
30 001 a více	1,3663	$34\,400,9 + 1,3663 \times \text{počet obyvatel z počtu obyvatel obce přesahujících 30 000}$

	Přepočítací koeficient
Hlavní město Praha	4,0641
Plzeň	2,2961
Ostrava	2,2961
Brno	2,2961
Ostatní obce	1,0000

Zdroj: Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům